

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551

พระราชบัญญัติ

การสอบสวนคดีพิเศษ (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๕๑

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๑

เป็นปีที่ ๖๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษ

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๔๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้ โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี ผู้ซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งรวมกันเกินสามวาระไม่ได้”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความใน (ค) ของ (๑) ในวรรคหนึ่งของมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(ค) คดีความผิดทางอาญาที่มีลักษณะเป็นการกระทำความผิดข้ามชาติที่สำคัญหรือเป็นการกระทำขององค์กรอาชญากรรม”

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (จ) ของ (๑) ในวรรคหนึ่งของมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗

“(จ) คดีความผิดทางอาญาที่มีพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ซึ่งมิใช่พนักงานสอบสวนคดีพิเศษหรือเจ้าหน้าที่คดีพิเศษเป็นผู้ต้องสงสัยเมื่อมีหลักฐานตามสมควรว่าน่าจะได้กระทำความผิดอาญาหรือเป็นผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ต้องหา”

มาตรา ๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคห้าของมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗

“ในกรณีที่มีข้อโต้แย้งหรือข้อสงสัยว่าการกระทำความผิดใดเป็นคดีพิเศษตามที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง (๑) หรือไม่ ให้ กกพ. เป็นผู้ชี้ขาด”

มาตรา ๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๑/๑ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗

“มาตรา ๒๑/๑ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดอันเป็นคดีพิเศษตามพระราชบัญญัตินี้เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมิได้เป็นบุคคลตามมาตรา ๖๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษส่งเรื่องไปยังคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ

ในระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ หากคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติยังมีได้มีมติอย่างใดอย่างหนึ่งให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษมีอำนาจทำการสอบสวนไปพลางก่อนได้

ในกรณีที่เกิดคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมีมติรับคดีพิเศษ ตามวรรคหนึ่งไว้ดำเนินการตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษส่งสำนวนการสอบสวนและพยานหลักฐานที่ได้มาจากการสอบสวน ตามวรรคสองไปยังคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ในการนี้คณะกรรมการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติอาจถือสำนวนการสอบสวนของพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ เป็นส่วนหนึ่งของการไต่สวนข้อเท็จจริงได้

ในกรณีที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติพิจารณาแล้วเห็นสมควร ส่งเรื่องให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษเป็นผู้ดำเนินการ ให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษดำเนินการ ตามกฎหมายต่อไป"

มาตรา ๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสี่ของมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวน คดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗

"ในกรณีที่พนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาได้ทำการสอบสวน คดีอาญาเรื่องใดไปแล้ว แต่ต่อมาปรากฏว่าคดีนั้นเป็นคดีพิเศษ เมื่อพนักงานสอบสวนส่งมอบสำนวน การสอบสวนคดีดังกล่าวให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษตามวิธีปฏิบัติในวรรคหนึ่ง (๑) แล้ว ให้ถือว่า สำนวนการสอบสวนที่ส่งมอบนั้นเป็นส่วนหนึ่งของสำนวนการสอบสวนคดีพิเศษ"

มาตรา ๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๒/๑ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗

"มาตรา ๒๒/๑ ในการปฏิบัติงานป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับคดีพิเศษ กรมสอบสวนคดีพิเศษอาจขอให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน หรือเข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่ได้ตามความเหมาะสม

ให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐตามวรรคหนึ่งให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน หรือ เข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่ตามสมควรแก่กรณี โดยได้รับค่าใช้จ่ายหรือค่าตอบแทนอื่นใดที่จำเป็นในการ ช่วยเหลือ สนับสนุน หรือเข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้การดำเนินงานตามพระราชบัญญัตินี้เป็นไป อย่างมีประสิทธิภาพ"

มาตรา ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗

เล่ม ๑๒๕ ตอนที่ ๓๖ ก หน้า ๒๖ ราชกิจจานุเบกษา ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑

“มาตรา ๒๓/๑ ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าคดีความผิดทางอาญาใดเป็นคดีพิเศษ ตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) ให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษมีอำนาจสืบสวนคดีดังกล่าวได้

ในกรณีที่อธิบดีเห็นสมควรเสนอให้ กคพ. มีมติให้คดีความผิดทางอาญาใดเป็นคดีพิเศษ ตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๒) อธิบดีจะสั่งให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษแสวงหาพยานหลักฐานเบื้องต้น เพื่อนำเสนอ กคพ. ก็ได้ ในการนี้ให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษมีอำนาจสืบสวนคดีนั้นตามระเบียบ ที่ กคพ. กำหนด”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวน คดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๖ กรรมการตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง (๒) (๓) และ (๔) มีวาระการดำรงตำแหน่ง คราวละสองปี ผู้ซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งรวมกันเกินสามวาระ ไม่ได้”

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวน คดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำโดยพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ เจ้าหน้าที่คดีพิเศษ พนักงานอัยการ หรืออัยการทหารที่เข้าร่วมสอบสวนหรือเข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่ ตามมาตรา ๓๒ หรือผู้ที่เข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๒๒/๑ หรือตามมาตรา ๒๕ ผู้กระทำ ต้องระวางโทษเป็นสามเท่าของโทษที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์

นายกรัฐมนตรี

หน้า ๒๗

เล่ม ๑๒๕ ตอนที่ ๓๖ ก

ราชกิจจานุเบกษา

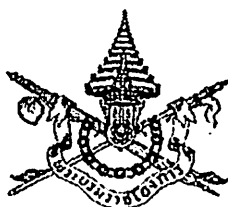
๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๕๑ มีบทบัญญัติบางประการที่ไม่สามารถนำมาบังคับใช้ในการดำเนินคดีพิเศษได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานตามภาระหน้าที่ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ สมควรปรับปรุง เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปด้วยความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ภาคผนวก ข.

พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. 2547

พระราชบัญญัติ
การสอบสวนคดีพิเศษ
พ.ศ. ๒๕๕๗

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๗

เป็นปีที่ ๕๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษ

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ มาตรา ๔๘ มาตรา ๕๘ มาตรา ๒๓๗ และมาตรา ๒๓๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้ โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๕๗”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“คดีพิเศษ” หมายความว่า คดีความผิดทางอาญาตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๑

“พนักงานสอบสวนคดีพิเศษ” หมายความว่า อธิบดี รองอธิบดี และผู้ซึ่งได้รับการแต่งตั้งให้มีอำนาจและหน้าที่สืบสวนและสอบสวนคดีพิเศษตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

หน้า ๒
เล่ม ๑๒๑ ตอนที่ ๘ ก ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มกราคม ๒๕๕๖

“เจ้าหน้าที่คดีพิเศษ” หมายความว่า ผู้ซึ่งได้รับการแต่งตั้งให้ช่วยเหลือพนักงานสอบสวนคดีพิเศษในการสืบสวนและสอบสวนคดีพิเศษตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ

“รองอธิบดี” หมายความว่า รองอธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงและระเบียบ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงและระเบียบนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑ คณะกรรมการคดีพิเศษ

มาตรา ๕ ให้มีคณะกรรมการคดีพิเศษ เรียกโดยย่อว่า “กคพ.” ประกอบด้วยนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเป็นรองประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงยุติธรรม ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงพาณิชย์ อัยการสูงสุด ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เจ้ากรมพระธรรมนูญ ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย นายกสภาทนายความ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนเก้าคน และในจำนวนนี้ต้องมีบุคคลซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านเศรษฐศาสตร์ การเงินการธนาคาร เทคโนโลยีสารสนเทศ หรือกฎหมาย อย่างน้อยด้านละหนึ่งคนเป็นกรรมการ

ให้อธิบดีเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้อธิบดีแต่งตั้งข้าราชการในกรมสอบสวนคดีพิเศษ จำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๖ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีบริบูรณ์

(๓) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๔) ไม่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งที่รับผิดชอบในการบริหารพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง

(๕) ไม่เป็นผู้อยู่ระหว่างถูกสั่งให้พักราชการหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน

(๖) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ เพราะกระทำผิดวินัย

(๗) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๘) ไม่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

(๙) ไม่อยู่ในระหว่างต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มิให้ดำรงตำแหน่งใดๆ

(๑๐) ไม่เคยถูกวุฒิสภามีมติให้ถอดถอนจากตำแหน่งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และยังไม่พ้นกำหนดห้าปีนับแต่วันที่วุฒิสภามีมติจนถึงวันแต่งตั้ง

มาตรา ๗ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี ผู้ซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระมิได้

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งตามวาระ แต่ยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่

มาตรา ๘ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๖

(๕) คณะรัฐมนตรีให้ออก เพราะมีความประพฤติเสื่อมเสีย บกพร่องหรือไม่สุจริตต่อหน้าที่ หรือหย่อนความสามารถ

มาตรา ๙ เมื่อตำแหน่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิว่างลงก่อนวาระ ให้ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายในสามสิบวัน เว้นแต่วาระของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเหลือไม่ถึงเก้าสิบวัน จะไม่แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิก็ได้

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้มีวาระการดำรงตำแหน่งเท่ากับเวลาที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่ยังอยู่ในตำแหน่ง

หน้า ๔

เล่ม ๑๒๑ ตอนที่ ๘ ก ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มกราคม ๒๕๔๗

ในระหว่างที่ยังมิได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้กรรมการที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้

มาตรา ๑๐ ให้ กคพ. มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวงกำหนดคดีพิเศษตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑)

(๒) กำหนดรายละเอียดของลักษณะของการทำความผิดตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑)

(๓) มีมติเกี่ยวกับคดีความผิดทางอาญาอื่นตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๒)

(๔) กำหนดข้อบังคับหรือหลักเกณฑ์ตามที่มอบบัญญัติกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของ กคพ.

(๕) ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

(๖) ให้ความเห็นชอบหลักสูตรสอบสวนคดีพิเศษ

(๗) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามพระราชบัญญัตินี้ หรือตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของ กคพ.

รายละเอียดของลักษณะของการทำความผิดตามวรรคหนึ่ง (๒) มติตามวรรคหนึ่ง (๓) และข้อบังคับหรือหลักเกณฑ์ตามวรรคหนึ่ง (๔) ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๑ การประชุมของ กคพ. ให้มอบบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณาทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๒ ให้ กคพ. มีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติงานอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่ กคพ. กำหนด และให้นำความในมาตรา ๑๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๓ ให้กรรมการใน กคพ. และอนุกรรมการได้รับค่าตอบแทนตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

หมวด ๒

พนักงานสอบสวนคดีพิเศษและเจ้าหน้าที่คดีพิเศษ

มาตรา ๑๔ ให้กรมสอบสวนคดีพิเศษ มีพนักงานสอบสวนคดีพิเศษและเจ้าหน้าที่คดีพิเศษเพื่อทำหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับคดีพิเศษตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๕ พนักงานสอบสวนคดีพิเศษเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ โดยต้องมีคุณสมบัติตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน

นอกจากคุณสมบัติตามวรรคหนึ่งแล้ว พนักงานสอบสวนคดีพิเศษต้องมีคุณสมบัติพิเศษอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) รับราชการหรือเคยรับราชการไม่น้อยกว่าห้าปีในตำแหน่งเจ้าหน้าที่คดีพิเศษในระดับที่ อ.ก.พ. กรมสอบสวนคดีพิเศษกำหนด

(๒) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีทางกฎหมายและมีประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัตินี้นับแต่สำเร็จการศึกษาดังกล่าวไม่น้อยกว่าสามปีและดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าข้าราชการพลเรือนสามัญระดับ ๖ หรือดำรงตำแหน่งอื่นในหน่วยงานของรัฐที่เทียบเท่าตามหลักเกณฑ์ที่ อ.ก.พ. กรมสอบสวนคดีพิเศษกำหนด

(๓) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโททางกฎหมายหรือสอบไล่ได้เป็นเนติบัณฑิตตามหลักสูตรของสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา และมีประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัตินี้ นับแต่สำเร็จการศึกษาดังกล่าวไม่น้อยกว่าห้าปีตามหลักเกณฑ์ที่ อ.ก.พ. กรมสอบสวนคดีพิเศษกำหนด

(๔) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกทางกฎหมายและมีประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัตินี้ นับแต่สำเร็จการศึกษาดังกล่าวไม่น้อยกว่าสามปีตามหลักเกณฑ์ที่ อ.ก.พ. กรมสอบสวนคดีพิเศษกำหนด

(๕) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาใดสาขาหนึ่ง และมีประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัตินี้ นับแต่สำเร็จการศึกษาดังกล่าวไม่น้อยกว่าสิบปีตามหลักเกณฑ์ที่ อ.ก.พ. กรมสอบสวนคดีพิเศษกำหนด

มาตรา ๑๖ เจ้าหน้าที่คดีพิเศษเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ โดยต้องมีคุณสมบัติตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน

นอกจากคุณสมบัติตามวรรคหนึ่งแล้ว เจ้าหน้าที่คดีพิเศษต้องมีคุณสมบัติพิเศษอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีและปริญญาโททางกฎหมาย หรือปริญญาเอกทางกฎหมาย

(๒) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีทางกฎหมายและสอบไล่ได้เป็นเนติบัณฑิตตามหลักสูตรของสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา

(๓) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีทางกฎหมายและปริญญาสาขาอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัตินี้ อีกอย่างน้อยหนึ่งสาขาตามหลักเกณฑ์ที่อธิบดีกำหนด

หน้า ๖

เล่ม ๑๒๑ ตอนที่ ๘ ก ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มกราคม ๒๕๕๗

(๔) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาใดสาขาหนึ่ง และมีประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัตินี้ นับแต่สำเร็จการศึกษาดังกล่าวไม่น้อยกว่าสองปีตามหลักเกณฑ์ที่อธิบดีกำหนด

มาตรา ๑๗ ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ของทางราชการในการสอบสวนคดีพิเศษ จำเป็นต้องมีบุคลากรซึ่งมีความรู้ ความชำนาญ หรือประสบการณ์สูง เพื่อดำเนินการสืบสวนสอบสวนคดีพิเศษ หรือเป็นบุคลากรในสาขาที่ขาดแคลน กคพ. อาจมีมติให้ยกเว้นคุณสมบัติพิเศษตาม มาตรา ๑๕ วรรคสอง หรือมาตรา ๑๖ วรรคสอง แล้วแต่กรณี ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนสำหรับการบรรจุและแต่งตั้งบุคคลใดเป็นการเฉพาะก็ได้

มาตรา ๑๘ การบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญในตำแหน่งพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ ให้บรรจุและแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๕ และผ่านการประเมินความรู้ความสามารถตามหลักเกณฑ์ที่ อ.ก.พ. กรมสอบสวนคดีพิเศษกำหนด หรือนุคคลตามมาตรา ๑๗ แล้วแต่กรณี โดยบุคคลดังกล่าวต้องสำเร็จการฝึกอบรมตามหลักสูตรสอบสวนคดีพิเศษที่กรมสอบสวนคดีพิเศษจัดให้มีขึ้นด้วย

การแต่งตั้งบุคคลใดเป็นพนักงานสอบสวนคดีพิเศษตามวรรคหนึ่ง ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา มาตรา ๑๘ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๗ การบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญในตำแหน่งเจ้าหน้าที่คดีพิเศษ ให้บรรจุและแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๖ ซึ่งผ่านการทดสอบความรู้ความสามารถตามหลักเกณฑ์ที่ อ.ก.พ. กรมสอบสวนคดีพิเศษกำหนด

เจ้าหน้าที่คดีพิเศษที่ได้รับการแต่งตั้งตามวรรคหนึ่ง ก่อนเข้าปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งดังกล่าว ต้องเข้ารับการฝึกอบรมตามหลักสูตรที่กรมสอบสวนคดีพิเศษจัดให้มีขึ้นด้วย

มาตรา ๒๐ ให้ตำแหน่งพนักงานสอบสวนคดีพิเศษและเจ้าหน้าที่คดีพิเศษเป็นตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน และในการกำหนดให้ได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษต้องคำนึงถึงภาระหน้าที่ คุณภาพของงาน และการดำรงตนอยู่ในความยุติธรรม โดยเปรียบเทียบกับค่าตอบแทนของผู้ปฏิบัติงานอื่นในกระบวนการยุติธรรมด้วย ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงยุติธรรมโดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

หมวด ๓

การสืบสวนและสอบสวนคดีพิเศษ

มาตรา ๒๑ คดีพิเศษที่จะต้องดำเนินการสืบสวนและสอบสวนตามพระราชบัญญัตินี้ ได้แก่ คดีความผิดทางอาญาดังต่อไปนี้

หน้า ๗

เล่ม ๑๒๑ ตอนที่ ๘ ก ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มกราคม ๒๕๕๗

(๑) คดีความผิดทางอาญาตามกฎหมายที่กำหนดไว้ในบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ และที่กำหนดในกฎกระทรวงโดยการเสนอแนะของ กคพ. โดยคดีความผิดทางอาญาตามกฎหมายดังกล่าว จะต้อง มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

(ก) คดีความผิดทางอาญาที่มีความซับซ้อน จำเป็นต้องใช้วิธีการสืบสวนสอบสวน และรวบรวมพยานหลักฐานเป็นพิเศษ

(ข) คดีความผิดทางอาญาที่มีหรืออาจมีผลกระทบอย่างรุนแรงต่อความสงบเรียบร้อย และศีลธรรมอันดีของประชาชน ความมั่นคงของประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือระบบเศรษฐกิจ หรือการคลังของประเทศ

(ค) คดีความผิดทางอาญาที่มีลักษณะเป็นการกระทำความผิดข้ามชาติที่สำคัญ หรือ เป็นการกระทำขององค์กรอาชญากรรม หรือ

(ง) คดีความผิดทางอาญาที่มีผู้ทรงอิทธิพลที่สำคัญเป็นตัวการ ผู้ใช้หรือผู้สนับสนุน ทั้งนี้ ตามรายละเอียดของลักษณะของการกระทำความผิดที่ กคพ. กำหนด

(๒) คดีความผิดทางอาญาอื่นนอกจาก (๑) ตามที่ กคพ. มีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า สองในสามของกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

ในคดีที่มีการกระทำอันเป็นกรรมเดียวผิดต่อกฎหมายหลายบท และบทใดบทหนึ่งจะต้องดำเนินการ โดยพนักงานสอบสวนคดีพิเศษตามพระราชบัญญัตินี้ หรือคดีที่มีการกระทำความผิดหลายเรื่องต่อเนื่อง หรือเกี่ยวพันกัน และความคิดเรื่องใดเรื่องหนึ่งจะต้องดำเนินการโดยพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษมีอำนาจสืบสวนสอบสวนสำหรับความผิดอื่น หรือเรื่องอื่นด้วย และให้ถือว่าคดีดังกล่าวเป็นคดีพิเศษ

บรรดาคดีใดที่ได้ทำการสอบสวนเสร็จแล้วโดยพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ ให้ถือว่า การสอบสวนนั้นเป็นการสอบสวนในคดีพิเศษตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว

บทบัญญัติในมาตรานี้ให้ใช้บังคับกับบุคคลที่เป็นตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุนการกระทำ ความผิดด้วย

มาตรา ๒๒ เพื่อประโยชน์ในการประสานการปฏิบัติงานป้องกันและปราบปรามการกระทำ ความผิดเกี่ยวกับคดีพิเศษ ให้ กคพ. มีอำนาจออกข้อบังคับการปฏิบัติหน้าที่ในคดีพิเศษระหว่างหน่วยงาน ของรัฐที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

(๑) วิธีปฏิบัติระหว่างหน่วยงานเกี่ยวกับการรับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษ การดำเนินการ เกี่ยวกับหมายเรียกและหมายอาญา การจับ การควบคุม การขัง การกัน หรือการปล่อยชั่วคราว การสืบสวน การสอบสวน การเปรียบเทียบปรับ การส่งมอบคดีพิเศษ และการดำเนินการอื่น

เกี่ยวกับคดีอาญาในระหว่างหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดอาญา

(๒) ขอบเขตความรับผิดชอบของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ เจ้าพนักงานอื่นของรัฐ พนักงานสอบสวนคดีพิเศษ และเจ้าหน้าที่คดีพิเศษ ในการสืบสวนและสอบสวนคดีพิเศษ ทั้งนี้ เพื่อให้เหมาะสมกับลักษณะการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐแต่ละแห่ง ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ผลกระทบของการกระทำความผิด และประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดอาญา ได้อย่างทั่วถึง ในการนี้อาจกำหนดให้กรณีใดต้องดำเนินการร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้วยก็ได้

(๓) การแลกเปลี่ยนข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามคดีพิเศษ

(๔) การสนับสนุนของหน่วยงานของรัฐ และเจ้าหน้าที่ของรัฐในการปฏิบัติหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการสืบสวนและสอบสวนคดีพิเศษ

เมื่อมีข้อบังคับตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ปฏิบัติตามข้อบังคับที่กำหนดนั้น ถ้าข้อบังคับดังกล่าวเป็นการกำหนดหน้าที่ในระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เป็นเจ้าพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ หรือพนักงานสอบสวนในการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ให้ถือว่าการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ของรัฐดังกล่าวในส่วนที่เกี่ยวข้องเป็นการดำเนินการของผู้มีอำนาจหน้าที่สืบสวนและสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ในระหว่างที่ยังไม่มีข้อบังคับตามวรรคหนึ่ง สำหรับคดีพิเศษในเรื่องใด ให้การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อให้เป็นไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเกี่ยวกับการสืบสวนและสอบสวนคดีพิเศษในเรื่องนั้นเป็นไปตามที่กรมสอบสวนคดีพิเศษและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องจะตกลงกัน เว้นแต่ กคพ. จะมีมติเป็นอย่างอื่น

มาตรา ๒๓ ในการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับคดีพิเศษ ให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษมีอำนาจสืบสวนและสอบสวนคดีพิเศษ และเป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ หรือพนักงานสอบสวน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แล้วแต่กรณี

ให้เจ้าหน้าที่คดีพิเศษมีหน้าที่ช่วยเหลือพนักงานสอบสวนคดีพิเศษในการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับคดีพิเศษ เพียงเท่าที่พนักงานสอบสวนคดีพิเศษมอบหมาย ในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว ให้เจ้าหน้าที่คดีพิเศษเป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ หรือพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ในกรณีจำเป็นอธิบดีจะสั่งให้ข้าราชการหรือลูกจ้างกรมสอบสวนคดีพิเศษผู้หนึ่งผู้ใดที่มีใจพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ หรือเจ้าหน้าที่คดีพิเศษปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ช่วยเหลือพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ หรือเจ้าหน้าที่คดีพิเศษเพื่อปฏิบัติงานเรื่องหนึ่งเรื่องใดที่เกี่ยวกับการสืบสวนเป็นการเฉพาะก็ได้

ในการปฏิบัติงานเฉพาะเรื่องที่ได้รับมอบหมายตามวรรคสาม ให้ผู้กำกับเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และให้มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับเจ้าหน้าที่คดีพิเศษเฉพาะเรื่องที่ได้รับมอบหมายเท่านั้น หลักเกณฑ์ วิธีการมอบหมาย และการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา นี้ ให้เป็นไปตามข้อบังคับที่ กทพ. กำหนด

มาตรา ๒๕ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษมีอำนาจดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) เข้าไปในเคหสถาน หรือสถานที่ใดๆ เพื่อตรวจค้น เมื่อมีเหตุสงสัยตามสมควรว่ามีบุคคลที่มีเหตุสงสัยว่ากระทำความผิดที่เป็นคดีพิเศษหลบซ่อนอยู่ หรือมีทรัพย์สินซึ่งมีไว้เป็นความผิดหรือได้มาโดยการกระทำความผิด หรือได้ใช้หรือจะใช้ในการกระทำความผิดที่เป็นคดีพิเศษ หรือซึ่งอาจใช้เป็นพยานหลักฐานได้ ประกอบกับมีเหตุอันควรเชื่อว่าจะเนื่องจากการเน้นซักถามว่าจะเอาหมายค้นมาจับบุคคลนั้นจะหลบหนีไป หรือทรัพย์สินนั้นจะถูกโยกย้าย ซุกซ่อน ทำลาย หรือทำให้เปลี่ยนสภาพไปจากเดิม

(๒) ค้นบุคคล หรือยานพาหนะที่มีเหตุสงสัยตามสมควรว่ามีทรัพย์สินซึ่งมีไว้เป็นความผิดหรือได้มาโดยการกระทำความผิด หรือได้ใช้หรือจะใช้ในการกระทำความผิดที่เป็นคดีพิเศษ หรือซึ่งอาจใช้เป็นพยานหลักฐานได้

(๓) มีหนังสือสอบถามหรือเรียกให้สถาบันการเงิน ส่วนราชการ องค์กร การ หรือหน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ ส่งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องมาเพื่อให้ถ้อยคำ ส่งคำชี้แจงเป็นหนังสือ หรือส่งบัญชีเอกสาร หรือหลักฐานใดๆ มาเพื่อตรวจสอบ หรือเพื่อประกอบการพิจารณา

(๔) มีหนังสือสอบถาม หรือเรียกบุคคลใดๆ มาเพื่อให้ถ้อยคำ ส่งคำชี้แจงเป็นหนังสือ หรือส่งบัญชีเอกสาร หรือหลักฐานใดๆ มาเพื่อตรวจสอบ หรือเพื่อประกอบการพิจารณา

(๕) ชด หรืออายัดทรัพย์สินที่ค้นพบ หรือที่ส่งมาดังกล่าวไว้ใน (๑) (๒) (๓) และ (๔)

การใช้อำนาจตามวรรคหนึ่ง ให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษปฏิบัติตามข้อบังคับที่ กทพ. กำหนด เฉพาะการใช้อำนาจตามวรรคหนึ่ง (๑) นอกจากพนักงานสอบสวนคดีพิเศษต้องดำเนินการเกี่ยวกับวิธีการค้นตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาแล้ว ให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษแสดงความบริสุทธิ์ก่อนการเข้าค้น รายงานเหตุผลและผลการตรวจค้นเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไป และบันทึกเหตุสงสัยตามสมควรและเหตุอันควรเชื่อที่ทำให้สามารถเข้าค้นได้เป็นหนังสือให้ไว้แก่ผู้ครอบครองเคหสถานหรือสถานที่ค้น แต่ถ้าไม่มีผู้ครอบครองอยู่ ณ ที่นั้น ให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษส่งมอบสำเนาหนังสือนั้นให้แก่ผู้ครอบครองดังกล่าวในทันทีที่กระทำได้ และหากเป็นการเข้าค้นในเวลากลางคืนภายหลังพระอาทิตย์ตก พนักงานสอบสวนคดีพิเศษผู้เป็นหัวหน้าในการเข้าค้นต้องเป็นข้าราชการพลเรือนตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๗ ขึ้นไปด้วย

ให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษผู้เป็นหัวหน้าในการเข้าค้นส่งสำเนาบันทึกเหตุสงสัยตามสมควร และเหตุอันควรเชื่อตามวรรคสาม และสำเนาบันทึกการตรวจค้นและบัญชีทรัพย์สินที่ยึดหรืออายัดต่อศาลจังหวัดที่มีอำนาจเหนือท้องที่ที่ทำการค้น หรือศาลอาญาในเขตกรุงเทพมหานครภายในสี่สิบแปดชั่วโมง หลังจากสิ้นสุดการตรวจค้น เพื่อเป็นหลักฐาน

พนักงานสอบสวนคดีพิเศษระดับใดจะมีอำนาจหน้าที่ตามที่ได้กำหนดไว้ตามวรรคหนึ่งทั้งหมด หรือแต่บางส่วน หรือจะต้องได้รับอนุมัติจากบุคคลใดก่อนดำเนินการให้เป็นไปตามที่อธิบดีกำหนด โดยทำเอกสารให้ไว้ประจำตัวพนักงานสอบสวนคดีพิเศษผู้ได้รับอนุมัตินั้น และพนักงานสอบสวนคดีพิเศษผู้นั้นต้องแสดงเอกสารดังกล่าวต่อบุคคลที่เกี่ยวข้องทุกครั้ง

มาตรา ๒๕ ในกรณีที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่า เอกสารหรือข้อมูลข่าวสารอื่นใดซึ่งส่งทางไปรษณีย์ โทรเลข โทรศัพท์ โทรสาร คอมพิวเตอร์ เครื่องมือ หรืออุปกรณ์ในการสื่อสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือ สื่อทางเทคโนโลยีสารสนเทศใด ถูกใช้หรืออาจถูกใช้ เพื่อประโยชน์ในการกระทำความผิดที่เป็นคดีพิเศษ พนักงานสอบสวนคดีพิเศษซึ่งได้รับอนุมัติจากอธิบดีเป็นหนังสือจะยื่นคำขอฝ่ายเดียวต่ออธิบดีผู้พิพากษา ศาลอาญาเพื่อมีคำสั่งอนุญาตให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษได้มาซึ่งข้อมูลข่าวสารดังกล่าวก็ได้

การอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้อธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญาพิจารณาถึงผลกระทบต่อสิทธิส่วนบุคคล หรือสิทธิอื่นใดประกอบกับเหตุผลและความจำเป็นดังต่อไปนี้

- (๑) มีเหตุอันควรเชื่อว่าจะมีการกระทำความผิดหรือจะมีการกระทำความผิดที่เป็นคดีพิเศษ
- (๒) มีเหตุอันควรเชื่อว่าจะได้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการกระทำความผิดที่เป็นคดีพิเศษจากการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

- (๓) ไม่อาจใช้วิธีการอื่นใดที่เหมาะสมหรือมีประสิทธิภาพมากกว่าได้

การอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้อธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญาสั่งอนุญาตได้คราวละไม่เกินเก้าสิบวัน โดยกำหนดเงื่อนไขใดๆ ก็ได้ และให้ผู้เกี่ยวข้องกับข้อมูลข่าวสารในสิ่งสื่อสารตามคำสั่งดังกล่าวจะต้องให้ความร่วมมือเพื่อให้เป็นไปตามความในมาตรานี้ ภายหลังจากที่มีคำสั่งอนุญาต หากปรากฏข้อเท็จจริงว่า เหตุผลความจำเป็นไม่เป็นไปตามที่ระบุหรือพฤติการณ์เปลี่ยนแปลงไป อธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญาอาจเปลี่ยนแปลงคำสั่งอนุญาตได้ตามที่เห็นสมควร

เมื่อพนักงานสอบสวนคดีพิเศษได้ดำเนินการตามที่ได้รับอนุญาตแล้ว ให้รายงานการดำเนินการ ให้อธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญาทราบ

บรรดาข้อมูลข่าวสารที่ได้มาตามวรรคหนึ่ง ให้เก็บรักษาเฉพาะข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการกระทำความผิดที่เป็นคดีพิเศษซึ่งได้รับอนุญาตตามวรรคหนึ่ง และให้ใช้ประโยชน์ในการสืบสวนหรือใช้เป็น

พยานหลักฐานเฉพาะในการดำเนินคดีพิเศษดังกล่าวเท่านั้น ส่วนข้อมูลข่าวสารอื่นให้ทำลายเสียทั้งสิ้น ทั้งนี้ ตามข้อบังคับที่ กคพ. กำหนด

มาตรา ๒๖ ห้ามมิให้บุคคลใดเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ได้มาเนื่องจากการดำเนินการตาม มาตรา ๒๕ เว้นแต่เป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการกระทำความผิดที่เป็นคดีพิเศษซึ่งได้รับอนุญาตตาม มาตรา ๒๕ และเป็นการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่หรือตามกฎหมายหรือตามคำสั่งศาล

มาตรา ๒๗ ในกรณีจำเป็นและเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้อธิบดี หรือผู้ได้รับมอบหมายมีอำนาจให้บุคคลใด จัดทำเอกสารหรือหลักฐานใดขึ้นหรือเข้าไปแฝงตัวในองค์กร หรือกลุ่มคนใด เพื่อประโยชน์ในการสืบสวนสอบสวน ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามข้อบังคับที่อธิบดีกำหนด

การจัดทำเอกสารหรือหลักฐานใด หรือการเข้าไปแฝงตัวในองค์กร หรือกลุ่มคนใดเพื่อประโยชน์ ในการสืบสวนสอบสวนตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าเป็นการกระทำโดยชอบ

มาตรา ๒๘ ให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษ มีอำนาจเก็บรักษาของกลางหรือมอบหมายให้ผู้อื่น เป็นผู้เก็บรักษา ในกรณีที่ของกลางนั้น ไม่เหมาะสมที่จะเก็บรักษา หรือเก็บรักษาไว้จะเป็นการระแ ก่ทางราชการ ให้อธิบดีมีอำนาจสั่งให้นำของกลางนั้น ออกขายทอดตลาดหรือนำไปใช้ประโยชน์ของ ทางราชการ โดยอาจหักค่าใช้จ่ายได้ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่กระทรวงยุติธรรมกำหนด

มาตรา ๒๙ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้กรมสอบสวนคดีพิเศษ ได้รับยกเว้นไม่อยู่ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และ สิ่งเทียมอาวุธปืน และกฎหมายว่าด้วยการควบคุมยุทธภัณฑ์เช่นเดียวกับราชการทหารและตำรวจ ตามกฎหมายดังกล่าว ทั้งนี้ การมีและใช้อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง สิ่งเทียม อาวุธปืน และยุทธภัณฑ์ ให้เป็นไปตามระเบียบที่กระทรวงยุติธรรมกำหนด

มาตรา ๓๐ ในการสืบสวนและสอบสวนคดีพิเศษคดีใดมีเหตุจำเป็นต้องใช้ความรู้ความเชี่ยวชาญ เฉพาะด้านเป็นพิเศษ อธิบดีอาจแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านนั้นเป็นที่ปรึกษาคดีพิเศษได้ ให้ที่ปรึกษาคดีพิเศษได้รับค่าตอบแทนตามที่กำหนดในระเบียบของกระทรวงยุติธรรมโดย ความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

มาตรา ๓๑ ค่าใช้จ่ายสำหรับการสืบสวนและสอบสวนคดีพิเศษและวิธีการเบิกเงินอุดหนุนจ่าย ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงยุติธรรม โดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

มาตรา ๓๒ ในกรณีที่ กคพ. เห็นว่า เพื่อประสิทธิภาพในการปราบปรามการกระทำความผิด คดีพิเศษ กคพ. จะให้ความเห็นชอบให้คดีพิเศษคดีหนึ่งคดีใดหรือคดีประเภทใดต้องมีพนักงานอัยการ หรืออัยการทหาร แล้วแต่กรณี มาสอบสวนร่วมกับพนักงานสอบสวนคดีพิเศษหรือมาปฏิบัติหน้าที่

ร่วมกับพนักงานสอบสวนคดีพิเศษเพื่อให้คำแนะนำและตรวจสอบพยานหลักฐานตั้งแต่ชั้นเริ่มการสอบสวน แล้วแต่กรณี ก็ได้ เว้นแต่การสอบสวนคดีพิเศษที่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๒๑วรรคหนึ่ง (๑) (ค) หรือ (ง) ต้องมีพนักงานอัยการหรืออัยการทหารมาสอบสวนร่วมกับพนักงานสอบสวนคดีพิเศษทุกคดี แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ การสอบสวนร่วมกันหรือการปฏิบัติหน้าที่ร่วมกันดังกล่าวให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ กคพ. กำหนด

มาตรา ๓๓ ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการสืบสวนและสอบสวนคดีพิเศษเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ รัฐมนตรีอาจเสนอให้นายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาลมีคำสั่งตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานอื่นมาปฏิบัติหน้าที่ในกรมสอบสวนคดีพิเศษเพื่อช่วยเหลือในการสืบสวนและสอบสวนคดีพิเศษนั้นได้

ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐตามวรรคหนึ่งเป็นพนักงานสอบสวนคดีพิเศษหรือเจ้าหน้าที่คดีพิเศษ สำหรับการสืบสวนและสอบสวนคดีพิเศษที่ได้รับการแต่งตั้ง

มาตรา ๓๔ ในกรณีที่พนักงานอัยการหรืออัยการทหาร แล้วแต่กรณี มีคำสั่งไม่ฟ้องคดีซึ่งได้สอบสวนโดยพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ ให้การทำความเห็นแย้งตามมาตรา ๑๔๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาหรือกฎหมายเกี่ยวกับวิธีพิจารณาความอาญาอื่นเป็นอำนาจหน้าที่ของอธิบดีหรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

หมวด ๔

คณะกรรมการพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ

มาตรา ๓๕ ให้มีคณะกรรมการพนักงานสอบสวนคดีพิเศษคณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า “กพศ.” ประกอบด้วย

(๑) ผู้แทนสำนักงาน ก.พ. ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และผู้แทนกรมพระธรรมนูญ

(๒) คณบดีคณะนิติศาสตร์หรือเทียบเท่าของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐทุกแห่งซึ่งเลือกกันเองให้เหลือหนึ่งคน และคณบดีคณะนิติศาสตร์หรือเทียบเท่าของสถาบันอุดมศึกษาของเอกชนทุกแห่งซึ่งเลือกกันเองให้เหลือหนึ่งคน

(๓) พนักงานสอบสวนคดีพิเศษในตำแหน่งระดับ ๘ ขึ้นไปซึ่งได้รับเลือกจากพนักงานสอบสวนคดีพิเศษด้วยกันเองจำนวนสามคน

(๔) ข้าราชการในกระทรวงยุติธรรมในตำแหน่งระดับ ๕ ขึ้นไปซึ่งมิใช่ข้าราชการในกรมสอบสวนคดีพิเศษที่ปลัดกระทรวงยุติธรรมแต่งตั้งจำนวนสามคน

ให้กรรมการตามวรรคหนึ่งเลือกกรรมการด้วยตนเองคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการแล้วเสนอให้รัฐมนตรีเป็นผู้ออกคำสั่งแต่งตั้ง

ให้อธิบดีแต่งตั้งข้าราชการในกรมสอบสวนคดีพิเศษซึ่งดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๘ ขึ้นไปคนหนึ่งทำหน้าที่เป็นเลขานุการที่ประชุม

หลักเกณฑ์และวิธีการ ในการเลือกกรรมการตามวรรคหนึ่ง (๓) ให้เป็นไปตามระเบียบที่กระทรวงยุติธรรมกำหนด

มาตรา ๓๖ กรรมการตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง (๒) (๓) และ (๔) ให้มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่ได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการตามวรรคหนึ่งพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ดาย

(๒) ลาออก

(๓) พ้นจากการเป็นคณบดีหรือการเป็นข้าราชการในกระทรวงยุติธรรม

(๔) กพศ. มีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนกรรมการทั้งหมดให้พ้นจากตำแหน่ง เนื่องจากกระทำความผิดหรือมีพฤติการณ์ไม่เหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่กรรมการพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ

สำหรับกรณีการพ้นจากตำแหน่งคณบดีเพราะครบวาระการเป็นคณบดีนั้น ให้กรรมการผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนครบวาระการเป็นกรรมการ

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๗ วรรคสอง มาตรา ๘ และมาตรา ๑๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๓๗ ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาของพนักงานสอบสวนคดีพิเศษจะมีคำสั่งดังต่อไปนี้

(๑) ย้ายพนักงานสอบสวนคดีพิเศษไปดำรงตำแหน่งอื่นอันมิใช่การเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้นหรือย้ายประจำปี หรือเป็นกรณีที่อยู่ในระหว่างถูกดำเนินการทางวินัยหรือเป็นกรณีตกเป็นจำเลยในคดีอาญาที่ศาลมีคำสั่งประทับฟ้องแล้ว

(๒) ไม่เลื่อนขึ้นเงินเดือนประจำปีให้แก่พนักงานสอบสวนคดีพิเศษ

(๓) ลงโทษทางวินัยพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ

ให้ผู้บังคับบัญชาส่งความเห็นของตนพร้อมด้วยเหตุผลไปยัง กพศ. เพื่อพิจารณาให้ความเห็นว่าคำสั่งนั้นเป็นไปโดยถูกต้องและเหมาะสมหรือไม่

เล่ม ๑๒๑ ตอนที่ ๘ ก

หน้า ๑๔
ราชกิจจานุเบกษา

๑๕ มกราคม ๒๕๔๗

การพิจารณาให้ความเห็น กพศ. ต้องกระทำไปแล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นของผู้บังคับบัญชา

ในกรณีที่ กพศ. มีความเห็นต่างไปจากความเห็นของผู้บังคับบัญชา ผู้บังคับบัญชาจะมีคำสั่งตามความเห็นของตนก็ได้ แต่ต้องแสดงเหตุผลของการไม่เห็นด้วยกับความเห็นของ กพศ. ไว้ในคำสั่งด้วย มาตรา ๓๘ เมื่อสิ้นปีงบประมาณ ให้ กพศ. สรุปผลการปฏิบัติงานและข้อสังเกตเสนอต่อรัฐมนตรี และให้กรมสอบสวนคดีพิเศษสนับสนุนการจัดทำรายงานของ กพศ.

หมวด ๕ บทกำหนดโทษ

มาตรา ๓๕ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๖ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่หกหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำโดยพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ เจ้าหน้าที่คดีพิเศษ พนักงานอัยการที่เข้าร่วมสอบสวนหรือเข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๓๒ หรือผู้เข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๒๕ ผู้กระทำความผิดระวางโทษเป็นสามเท่าของโทษที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง

มาตรา ๔๐ ผู้ใดปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๒๗ กระทำการนอกเหนือวัตถุประสงค์ในการสืบสวนสอบสวนตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์อันมิชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น ให้ผู้นั้นไม่ได้รับการคุ้มครองตามมาตรา ๒๗ วรรคสอง ถ้าการกระทำนั้นเป็นความผิดอาญาให้ระวางโทษเป็นสองเท่าของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น

มาตรา ๔๑ ผู้ใดไม่ให้ความสะดวก หรือไม่ให้ข้อมูล หรือไม่ส่งบัญชีเอกสารหรือหลักฐานใดแก่พนักงานสอบสวนคดีพิเศษตามมาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง (๓) หรือ (๔) แล้วแต่กรณี ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๔๒ ก่อนหรือภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มิให้นำมาตรา ๑๕ วรรคสอง มาตรา ๑๖ วรรคสอง มาตรา ๑๘ และมาตรา ๑๙ มาใช้บังคับกับการบรรจุและแต่งตั้งพนักงานสอบสวนคดีพิเศษและเจ้าหน้าที่คดีพิเศษ แล้วแต่กรณี โดยให้การบรรจุและแต่งตั้งเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน

เล่ม ๑๒๑ ตอนที่ ๘ ก หน้า ๑๕
ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ มกราคม ๒๕๕๖

ให้ถือว่าผู้ได้รับการบรรจุและแต่งตั้งเป็นอธิบดี รองอธิบดี พนักงานสอบสวนคดีพิเศษและเจ้าหน้าที่คดีพิเศษตามวรรคหนึ่งเป็นอธิบดี รองอธิบดี พนักงานสอบสวนคดีพิเศษและเจ้าหน้าที่คดีพิเศษตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๓ ในวาระเริ่มแรกที่ยังไม่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ให้ กคพ. ประกอบด้วยกรรมการโดยตำแหน่ง เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ แต่ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๔๔ บรรดาคดีพิเศษที่ค้างการดำเนินการและคดียังไม่ถึงที่สุดอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้ยังคงเป็นอำนาจหน้าที่ของพนักงานผู้มีอำนาจสอบสวนคดีอาญาดำเนินการตามกฎหมายนั้นๆ ต่อไปจนคดีถึงที่สุด เว้นแต่ กคพ. จะมีมติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร
นายกรัฐมนตรี

ภาคผนวก ก.

พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. 2547

แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551

The Special Case Investigation Act, B.E. 2547 (2004)

Amended by The Special Case Investigation Act (No 2)

B.E. 2551 (2008)

(ฉบับภาษาไทยและภาษาอังกฤษ)

พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ

พ.ศ. ๒๕๔๗

(แก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติ
การสอบสวนคดีพิเศษ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๑)

The Special Case Investigation Act

B.E. 2547 (2004)

(Amended by The Special Case Investigation Act (No.2)

B.E. 2551 (2008)

โดยกรมสอบสวนคดีพิเศษ

ได้รับอนุญาตจัดพิมพ์จากเจ้าของลิขสิทธิ์ถูกต้องตามกฎหมาย
สงวนลิขสิทธิ์ในความพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ.๒๕๓๗

จัดพิมพ์โดย

โรงพิมพ์ราชบัณฑิต กรมราชบัณฑิต

๓๓/๒ ถนนนางสงคราณ แขวงตลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๖๐
โทรศัพท์ ๐-๒๕๔๘-๘๘๓๖

พระราชบัญญัติ

การสอบสวนคดีพิเศษ

พ.ศ. ๒๕๔๗

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๗

เป็นปีที่ ๕๙ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษ

พระราชบัญญัติฉบับนี้ให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๔๗ มาตรา ๓๑ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ มาตรา ๓๘ มาตรา ๔๔ มาตรา ๕๕ มาตรา ๒๓๗ และมาตรา ๒๓๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้ โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๒๑ ตอนที่ ๑ก วันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๔๗) พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.๒๕๔๗ นี้ให้เพิ่มเติม พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๑ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๒๕ ตอนที่ ๓๖ ก วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑

The Special Case Investigation Act

B.E. 2547 (2004)

BHUMIBOL ADULYADEJ, REX

Given on the 13th day of January B.E. 2547

Being the 59th year of the Present Reign

His Majesty King Bhumibol Adulyadej is graciously pleased to proclaim that

Whereas it is deemed expedient to enact the law on special case investigation;

This Act contains certain provisions relating to restriction of rights and liberties of persons, which, under Section 29 in conjunction with Sections 31, 34, 35, 36, 37, 48, 58, 237 and 238 of the Constitution of the Kingdom of Thailand, allow to do so by virtue of the provisions of law.

: Published in the Government Gazette Vol. 121, Part 8Cor. on the 19th Day of January of B.E.2547 (B.E.-Buddhist Era, B.E.2547 is equivalent to A.D.2004)
 • The Special Case Investigation Act B.E. 2547 (2004), amended by The Special Case Investigation Act (No.2) B.E. 2551 (2008), published in the Government Gazette Vol. 125, Part 36 Cor. on the 20th Day of February B.E.2551

๔ พระราชบัญญัติพิเศษ พ.ศ.๒๕๕๗ (แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.๒๕๕๘)

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภาดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๕๗”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“คดีพิเศษ” หมายความว่า คดีความผิดทางอาญาตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๑

“พนักงานสอบสวนคดีพิเศษ” หมายความว่า อธิบดี รองอธิบดี และผู้ซึ่งได้รับการแต่งตั้งให้ทำหน้าที่สืบสวนและสอบสวนคดีพิเศษตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

“เจ้าหน้าที่คดีพิเศษ” หมายความว่า ผู้ซึ่งได้รับการแต่งตั้งให้ช่วยเหลือพนักงานสอบสวนคดีพิเศษในการสืบสวนและสอบสวนคดีพิเศษตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ

“รองอธิบดี” หมายความว่า รองอธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงและระเบียบ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

The Special Case Investigation Act B.E. 2547 (Amended B.E. 2551) ๕

Be it, therefore, enacted by the King, by and with the advice and consent of the Parliament, as follows:

Section 1. This Act is called the “Special Case Investigation Act, B.E. 2547”.

Section 2. This Act shall come into force as from the day following the date of its publication in the Government Gazette.

Section 3. In this Act:

“Special Case” means criminal cases provided in Section 21.

“Special Case Inquiry Official” means the Director-General, Deputy Director-General and persons appointed to have powers and duties to conduct the investigation and inquiry of special cases provided in this Act.

“Special Case Officer” means person appointed to assist special case inquiry officials in the investigation and inquiry of special cases provided in this Act.

“Director-General” means the Director-General of the Department of Special Investigation.

“Deputy Director-General” means Deputy Director-General of the Department of Special Investigation.

“Minister” means the Minister taking charge and control of the execution of this Act.

Section 4. The Minister of Justice shall take charge and control of the execution of this Act and shall have power to issue Ministerial Regulations and Rules for implementing this Act.

๖ พ.ร.บ.การสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.๒๕๔๗ (แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.๒๕๕๑)

กฎกระทรวงและระเบียบอื่น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๓
คณะกรรมการคดีพิเศษ

มาตรา ๔ ให้มีคณะกรรมการคดีพิเศษ เรียกว่า "กคพ." ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม เป็นรองประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงยุติธรรม ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงพาณิชย์ อัยการสูงสุด ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เจ้ากรมพระธรรมนูญ ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย นายศกภกานนทยา และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรี แต่งตั้งจำนวนเก้าคน และในจำนวนนี้ต้องมีบุคคลซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านเศรษฐศาสตร์ การเงินการธนาคาร เทคโนโลยีสารสนเทศ หรือกฎหมาย อย่างน้อยห้าคนเป็นกรรมการ

ให้อธิบดีเป็นกรรมการและเลขาธิการ และให้อธิบดีแต่งตั้งข้าราชการในกรมสอบสวนคดีพิเศษจำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขาธิการ

มาตรา ๖ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีบริบูรณ์
- (๓) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

The Special Case Investigation Act B.E. 2547 (Amended B.E. 2551) ๗

Such Ministerial Regulations and Rules shall come into force upon their publication in the Government Gazette.

Chapter I
Board of Special Case

Section 5. There shall be a Board of Special Case referred to in abbreviation as the "BSC". It shall consist of the Prime Minister acting as Chairman; the Minister of Justice as Vice Chairman; Permanent Secretary of the Ministry of Justice, Permanent Secretary of the Ministry of Finance, Permanent Secretary of the Ministry of Interior, Permanent Secretary of the Ministry of Commerce; the Attorney-General, Commissioner General of the Royal Thai Police, Secretary-General of the Office of the Council of State, Judge Advocate General, Governor of the Bank of Thailand, President of the Law Society and nine expert members appointed by the Cabinet among whom shall be persons having expertise and knowledge in each field of economics, banking and finance, information technology or law, acting as members.

The Director-General shall act as member and secretary and shall appoint no more than two officers from the Department of Special Investigation as assistant secretary.

Section 6. Expert members shall have the qualifications and shall not be under any of the prohibitions as follows:

- (1) having Thai nationality by birth;
- (2) being not less than thirty-five years of age;
- (3) not being a bankrupt, incompetent or quasi-incompetent person.

c ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาชญากรรม (แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.๒๕๕๑)

(๔) ไม่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งที่รับผิดชอบในการบริหารราชการการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง

(๕) ไม่เป็นผู้อยู่ระหว่างถูกสั่งให้พักราชการหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน

(๖) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ เพราะกระทำผิดวินัย

(๗) ไม่เคยไปตรวจโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๘) ไม่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน เพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

(๙) ไม่อยู่ในระหว่างต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มีให้ดำรงตำแหน่งใด ๆ

(๑๐) ไม่เคยถูกวุฒิสภามีมติให้ถอดถอนจากตำแหน่งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และยังไม่พ้นกำหนดห้าปีนับแต่วันที่วุฒิสภามีมติจนถึงวันแต่งตั้ง

มาตรา ๗ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี ผู้ซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งรวมกันเกินสามวาระไม่ได้

ในการนี้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งคราวละหนึ่งวาระ แต่ยังมีสิทธิ

มาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดย พ.ร.บ. การรื้อฟื้นคดีอาชญากรรม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓

The Special Case Investigation Act B.E. 2547 (Amended B.E. 2551) d

(4) not being a member of the House of Representatives, a senator, a political official, member of a local council, a local administrator, committee member or person holding a position responsible for administration of a political party, advisor or officer of any political party;

(5) not being ordered to suspend his/her government service or to be temporarily dismissed from his/her government service;

(6) not having been dismissed, removed or ordered to vacate office in government, State Agency or State enterprise due to his/her disciplinary action;

(7) not having been imprisoned by a final judgment of the court to a term of imprisonment, except for an offence committed by negligence or a petty offence;

(8) not being judged or ordered by the court for having assets seized and turned to the state due to a reason of unusual wealth or an unusual increase of their assets;

(9) not being prohibited by the Constitution of the Kingdom of Thailand to hold any office; and

(10) never having been removed by the Senate's resolution from a position under the Constitution of the Kingdom of Thailand where the five-year period of removal, starting from the day the Senate adopts the resolution, has not expired.

Section 7. The expert members shall hold office for a term of two years. Vacating member may be re-appointed but shall not hold office in excess of three terms.

If an expert member vacates his/her office by rotation but no new

Section 7 as amended by Section 3 of the Special Case Investigation Act (No.2), B.E. 2551 (2008)

การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิชั้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิชั้นปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิชั้นใหม่

มาตรา ๘ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก
- (๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๖
- (๕) คณะรัฐมนตรีให้ออก เพราะมีความประพฤติเสื่อมเสีย บกพร่องหรือไม่สุจริตต่อหน้าที่ หรือหย่อนความสามารถ

มาตรา ๙ เมื่อตำแหน่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิว่างลงก่อนวาระ ให้ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายในสามสิบวัน เว้นแต่วาระของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเหลือไม่ถึงเก้าสิบวัน จะไม่แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิก็ได้

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้มีวาระการดำรงตำแหน่งเท่ากับเวลาที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่ยังอยู่ในตำแหน่ง ในระหว่างที่ยังมิได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนตำแหน่งที่ว่างให้กรรมการที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้

มาตรา ๑๐ ให้ กตพ. มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวงกำหนดหลักพิเศษตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑)
- (๒) กำหนดรายละเอียดของลักษณะของการกระทำความผิดตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑)
- (๓) มีมติเกี่ยวกับคดีความผิดทางอาญาอื่นตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๒)

expert member has been appointed, the vacating member shall then retain office until a new member is appointed.

Section 8. Other than by rotation, the expert member shall vacate office upon:

- (1) death;
- (2) resignation;
- (3) being imprisoned by a final judgment to a term of imprisonment;
- (4) lack of qualifications or having prohibited characteristics under Section 6; and
- (5) dismissal by the Cabinet due to misconduct, negligence or dishonest conduct in his/her duty or inefficiency.

Section 9. If an expert member vacates office before the expiration of his/her term, a new member shall be appointed within thirty days. Except where the remaining period of the vacating member's office is less than ninety days, such a new expert member may not be appointed.

An expert member so appointed shall hold office for the remaining term of the members still retaining office. During the period when no expert member is appointed to fill the vacancy, the remaining members may continue performing their duties.

Section 10. The BSC shall have the following powers and duties:

- (1) to advise the Cabinet regarding the issuance of the Ministerial Regulations to determine Special Cases according to Section 21, paragraph one (1);
- (2) to determine details of offence under Section 21, paragraph one (1);
- (3) to adopt resolutions regarding other criminal cases according to Section 21, paragraph one (2);

๑๒ พระราชบัญญัติพิเศษ พ.ศ.๒๕๕๓ (แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.๒๕๕๖)

(๔) กำหนดข้อบังคับหรือหลักเกณฑ์ตามที่มอบอำนาจให้เป็นผู้
อำนาจหน้าที่ของ กคพ.

(๕) ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

(๖) ให้ความเห็นชอบหลักสูตรสอบสวนคดีพิเศษ

(๗) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามพระราชบัญญัตินี้ หรือตามที่มีกฎหมาย
กำหนดให้เป็นผู้อำนาจหน้าที่ของ กคพ.

รายละเอียดของลักษณะของการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง (๒) มติ
ตามวรรคหนึ่ง (๓) และข้อบังคับหรือหลักเกณฑ์ตามวรรคหนึ่ง (๔) ให้
ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๓ การประชุมของ กคพ. ให้เว้นบทบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการ
ที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณาพิพากษาการลงตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติ
ราชการทางปกครองมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๒ ให้ กคพ. มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาหรือ
ปฏิบัติงานอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่ กคพ. กำหนด และให้หัวหน้ากรมมาตรา ๑๑
มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๓ ให้กรรมการใน กคพ. และอนุกรรมการได้รับค่าตอบแทน
ตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

หมวด ๒

พนักงานสอบสวนคดีพิเศษและเจ้าหน้าที่คดีพิเศษ

มาตรา ๑๔ ให้กรมสอบสวนคดีพิเศษ มีพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ
และเจ้าหน้าที่คดีพิเศษเพื่อทำหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับคดีพิเศษตามที่
กำหนดในพระราชบัญญัตินี้

The Special Case Investigation Act B.E. 2547 (Amended B.E. 2551) ๑๓

(4) to determine requirements or rules which are determined to be
the BSC's power or duty;

(5) to monitor and assess results of compliance with this Act;

(6) to approve a Special Case Investigation curriculum; and

(7) to perform other duties according to this Act or those designated
by the law to be the BSC's powers and duties.

Nature of offence under paragraph one (2), resolutions under paragraph
one (3) and regulations or rules under paragraph one (4) shall be published in
the Government Gazette.

Section 11. The meetings of the BSC will be regulated mutatis mutan-
dis, by the provisions regarding the Board having power to conduct adminis-
trative procedures according to the laws governing public administration prac-
tices.

Section 12. The BSC shall have power to appoint a sub-committee to
consider or perform its duties determined by the BSC where Section 11 shall
apply mutatis mutandis.

Section 13. The BSC members and members of the sub-committee
shall receive remunerations at the rates specified by the Cabinet.

Chapter II

Special Case Inquiry Official and Special Case Officer

Section 14. The Department of Special Investigation shall have a
Special Case Inquiry Officials and a Special Case Officers performing duties
in relation to Special Cases as provided herein.

มาตรา ๑๕ พนักงานสอบสวนคดีพิเศษเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ โดยต้องมีคุณสมบัติตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน

นอกจากคุณสมบัติตามวรรคหนึ่งแล้ว พนักงานสอบสวนคดีพิเศษต้องมียุทธศาสตร์พิเศษอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) รับราชการหรือเคยรับราชการไม่น้อยกว่าห้าปีในตำแหน่งเจ้าหน้าที่คดีพิเศษในระดับที่ อ.ก.พ. กรมสอบสวนคดีพิเศษกำหนด

(๒) สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีทางกฎหมายและมีประสบการณ์ที่มีประโยชน์ต่อการทำงานตามพระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่สำเร็จการศึกษา ดังกล่าวไม่น้อยกว่าสามปีและดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าข้าราชการพลเรือนสามัญระดับ ๖ หรือดำรงตำแหน่งอื่นในหน่วยงานของรัฐที่เทียบเท่า ตามหลักเกณฑ์ที่ อ.ก.พ. กรมสอบสวนคดีพิเศษกำหนด

(๓) สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโททางกฎหมายหรือสอบไล่ได้เป็นเนติบัณฑิตตามกฎหมายสูงสุดรองสำนักอำนวยการกฎหมายเนติบัณฑิตยสภา และมีประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงานตามพระราชบัญญัตินี้ นับแต่สำเร็จการศึกษา ดังกล่าวไม่น้อยกว่าห้าปีตามหลักเกณฑ์ ที่ อ.ก.พ. กรมสอบสวนคดีพิเศษกำหนด

(๔) สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาเอกทางกฎหมายและมีประสบการณ์ที่มีประโยชน์ต่อการทำงานตามพระราชบัญญัตินี้ นับแต่สำเร็จการศึกษา ดังกล่าวไม่น้อยกว่าสามปีตามหลักเกณฑ์ที่ อ.ก.พ. กรมสอบสวนคดีพิเศษกำหนด

(๕) สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีสาขาใดสาขาหนึ่ง และมีประสบการณ์ที่มีประโยชน์ต่อการทำงานตามพระราชบัญญัตินี้ นับแต่สำเร็จการศึกษา ดังกล่าวไม่น้อยกว่าสิบปีตามหลักเกณฑ์ ที่ อ.ก.พ. กรมสอบสวนคดีพิเศษกำหนด

Section 15. The Special Case Inquiry Official shall be an ordinary civil servant and shall possess qualifications according to the law governing civil servant regulations.

Aside from the qualifications mentioned in paragraph one, the Special Case Inquiry Official shall also have one of the following special qualifications:

(1) being or having been a government official for no less than five years in a position of Special Case Officer at a level required by the Civil Service Sub-Commission of the Department of Special Investigation;

(2) graduating with a bachelor's degree in law and having experience proven useful for the performance hereunder after graduating for no less than three years, and holding a position which is not lower than Level 6 of an ordinary civil servant or other equivalent position in any state agency as required by the rules of the Civil Service Sub-Commission of the Department of Special Investigation;

(3) graduating with a master's degree in law or barrister at law according to the curriculum of the Institute of Legal Education of the Thai Bar Association and having experience proven useful for the performance hereunder for no less than five years after graduation according to the rules required by the Civil Service Sub-Commission of Department of Special Investigation;

(4) graduating with a doctor of philosophy (Ph.D.) in law and having experience proven useful for the performance hereunder for a period of no less than three years after graduation according to the rules specified by the Civil Service Sub-Commission of Department of Special Investigation; and

(5) graduating with a bachelor's degree in any field and having experience proven useful for performance hereunder for no less than ten years after graduation according to the rules specified by the Civil Service Sub-Commission of Department of Special Investigation.

๑๖ มาตรา ๑๖ (แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๑๖)

มาตรา ๑๖ เจ้าหน้าที่คดีพิเศษเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ โดยต้องมีคุณสมบัติตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน

นอกจากคุณสมบัติตามวรรคหนึ่งแล้ว เจ้าหน้าที่คดีพิเศษต้องมีคุณสมบัติพิเศษอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีและปริญญาโททางกฎหมาย หรือปริญญาเอกทางกฎหมาย

(๒) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีทางกฎหมายและสอบไล่ได้เป็นเนติบัณฑิตตามหลักสูตรของสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา

(๓) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีทางกฎหมายและปริญญาสาขาอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัตินี้ไม่น้อยหนึ่งสาขาตามหลักเกณฑ์ที่อธิบดีกำหนด

(๔) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาใดสาขาหนึ่ง และมีความสามารถที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัตินี้ไม่น้อยหนึ่งเรื่องการศึกษาดังกล่าวไม่น้อยกว่าสองปีตามหลักเกณฑ์ที่อธิบดีกำหนด

มาตรา ๑๗ ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ของทางราชการในการสอบสวนคดีพิเศษจำเป็นต้องมีบุคลากรซึ่งมีความรู้ ความชำนาญ หรือประสบการณ์สูง เพื่อดำเนินการสืบสวนสอบสวนคดีพิเศษ หรือเป็นบุคลากรในสาขาที่ขาดแคลน กพล. อาจมีมติให้ยกเว้นคุณสมบัติพิเศษตามมาตรา ๑๕ วรรคสองหรือมาตรา ๑๖ วรรคสอง แล้วแต่กรณี ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน สำหรับภาวบรรจุและแต่งตั้งบุคคลให้เป็นข้าราชการก็ได้

มาตรา ๑๘ การบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญในตำแหน่งพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ ให้บรรจุและแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๕ และผ่านการประเมินความรู้ความสามารถตามหลักเกณฑ์ ก.ก.ท. กรมสอบสวนคดีพิเศษกำหนด หรือบุคคลตามมาตรา ๑๗ แล้วแต่กรณี โดย

The Special Case Investigation Act B.E. 2547 (Amended B.E. 2551)

๑๗

Section 16. The Special Case Officer shall be an ordinary civil servant and shall possess qualifications according to the law governing civil servant regulations.

Aside from the qualifications stated in paragraph one, the Special Case

Officer shall also have one of the following qualifications:

(1) graduating with a bachelor's degree, a master's degree or a doctor of philosophy (Ph.D.) in law;

(2) graduating with a bachelor's degree in law and barrister at law according to the curriculum of the Institute of Legal Education of the Thai Bar Association;

(3) graduating with a bachelor's degree in law and at least one other degree proven useful for the performance hereunder according to the rules required by the Director-General; and

(4) graduating with a bachelor's degree in any field and having experience proven useful for the performance hereunder after graduation for no less than two years according to the rules specified by the Director-General.

Section 17. In case it is necessary for the interest of the government in the Special Case Investigation to have experienced and competent personnel to conduct investigation of Special Cases, or in the domain where there is a personnel shortage, the BSC may adopt a resolution exempting all or part of special qualifications stated in paragraph two of Section 15 or Section 16, as the case may be, when assigning and appointing any person in a particular case.

Section 18. An ordinary civil servant assigned and appointed as a Special Case Inquiry Official shall possess qualifications as stated in Section 15 and shall pass a knowledge and capability assessment according to the rules specified by the Civil Service Sub-Commission, of the Department of Special Investigation; or he/she shall be the person as stated in Section 17, as

๑๘ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ พ.ศ.๒๕๕๗ (แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.๒๕๖๑)

บุคคลดังกล่าวต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่าปริญญาตรี
 การสอบสวนคดีพิเศษจัดให้ขึ้นด้วย
 การแต่งตั้งบุคคลเป็นพนักงานสอบสวนคดีพิเศษตามวรรคหนึ่ง ให้
 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๙ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๗ การบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการ
 พลเรือนสามัญในตำแหน่งเจ้าหน้าที่คดีพิเศษ ให้บรรจุและแต่งตั้งจากบุคคลซึ่ง
 มีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๘ ซึ่งผ่านการทดสอบความรู้ความสามารถตามหลัก
 เกณฑ์ที่ อ.ก.พ. การสอบสวนคดีพิเศษกำหนด

เจ้าหน้าที่คดีพิเศษที่ได้รับการแต่งตั้งตามวรรคหนึ่ง ก่อนเข้าปฏิบัติ
 หน้าที่ในตำแหน่งดังกล่าว ต้องเข้ารับการฝึกอบรมตามหลักสูตรที่
 กรมสอบสวนคดีพิเศษจัดให้ขึ้นด้วย

มาตรา ๒๐ ในตำแหน่งพนักงานสอบสวนคดีพิเศษและเจ้าหน้าที่คดีพิเศษ
 เป็นตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน และ
 ในการกำหนดให้ได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษต้องคำนึงถึงภาวะ
 หน้าที่ คุณภาพของงาน และการดำรงตนอยู่ในความยุติธรรม โดยเปรียบเทียบ
 กับตำแหน่งของผู้นับปฏิบัตินางอื่นในกระบวนทางยุติธรรมด้วย ทั้งนี้ ให้เป็นไป
 ตามระเบียบกระทรวงยุติธรรมโดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

หมวด ๓

การสืบสวนและสอบสวนคดีพิเศษ

มาตรา ๒๑ คดีพิเศษที่จะต้องดำเนินการสืบสวนและสอบสวนตาม

มาตรา ๒๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดย พ.ร.บ. การสอบสวนคดีพิเศษ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑
 มาตรา ๔, มาตรา ๕, มาตรา ๖

The Special Case Investigation Act B.E. 2547 (Amended B.E. 2551) ๑๘

the case may be, where the person must finish his/her Special Case Investiga-
 tion course organized by the Department of Special Investigation.

The appointment of any person as a Special Case Inquiry Official
 pursuant to paragraph one shall be published in the Government Gazette.

Section 19. Subject to Section 17, an ordinary civil servant assigned
 and appointed as a Special Case Officer shall possess qualifications as stated
 in Section 16 and pass a knowledge and capability assessment according to
 the rules specified by the Civil Service Sub-Commission, of the Department
 of Special Investigation.

The Special Case Officer appointed under paragraph one must attend a
 training course based on a curriculum organized by the Department of Special
 investigation before performing his/her duty.

Section 20. The positions of Special Case Inquiry Official and Special
 Case Officer shall be positions with special status according to the law
 governing civil servant regulations. In providing additional remuneration for
 the position with special status, it shall take into consideration its duty, quality
 of work and integrity, by comparing with remuneration given to other person-
 nel in the justice system. This however shall be in line with the regulations of
 the Ministry of Justice upon the approval of the Ministry of Finance.

Chapter III

Special Case Investigation and Inquiry

Section 21. Special Cases required to be investigated and examined

Section 21 as amended by Section 4, Section 5, Section 8 of the Special Case Investigation
 Act (No.2), B.E. 2551 (2008).

๒๐ พระราชบัญญัติฉบับที่ ๒๕๕๔๗ (แก้ไขเพิ่มเติม ๒๕๕๔๘)

พระราชบัญญัตินี้ ได้แก้คดีความผิดทางอาญาดังต่อไปนี้

(๑) คดีความผิดทางอาญาตามกฎหมายที่กำหนดไว้ในบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ และที่กำหนดในกฎกระทรวงโดยการเสนอแนะของ กคพ. โดยคดีความผิดทางอาญาตามกฎหมายดังกล่าว จะต้องมีความผิดอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

(ก) คดีความผิดทางอาญาที่มีความซับซ้อน จำเป็นต้องใช้วิธีการสืบสวนสอบสวนและรวบรวมพยานหลักฐานเป็นพิเศษ

(ข) คดีความผิดทางอาญาที่มีหรืออาจมีผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน ความมั่นคงของประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือระบบเศรษฐกิจหรือการคลังของประเทศ

(ค) คดีความผิดทางอาญาที่มีลักษณะเป็นการกระทำ ความผิดข้ามชาติที่สำคัญ หรือเป็นการกระทำขององค์กรอาชญากรรม

(ง) คดีความผิดทางอาญาที่มีผู้ทรงอิทธิพลที่สำคัญเป็นผู้ก่อการผู้ชี้หรือผู้สนับสนุน

(จ) คดีความผิดทางอาญาที่มีพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ซึ่งมีตำแหน่งงานสอบสวนคดีพิเศษหรือเจ้าหน้าที่คดีพิเศษเป็นผู้ต้องสงสัยเมื่อมีหลักฐานตามสมควรว่าน่าจะได้กระทำความผิดอาญา หรือเป็นผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ต้องหา

ทั้งนี้ ตามรายละเอียดของลักษณะของการกระทำความผิดที่ กคพ. กำหนด

(๒) คดีความผิดทางอาญาอื่นนอกจาก (๑) ตามที่ กคพ. มีมติว่าจะแนะนำเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

ในคดีที่มีการกระทำอันเป็นกรรมเดียวผิดต่อกฎหมายหลายบท และบทใดบทหนึ่งจะต้องดำเนินการโดยพนักงานสอบสวนคดีพิเศษตามพระราชบัญญัตินี้ หรือคดีที่มีการกระทำความผิดหลายเรื่องต่อเนื่องหรือเกี่ยวพันกัน และความ

The Special Case Investigation Act B.E. 2547 (Amended B.E. 2551)

๒๐

according to this Act are the following criminal cases:

(1) Criminal cases according to the laws provided in the Annex attached hereto and in the ministerial regulations as recommended by the BSC where such criminal cases shall have any of the following natures:

(a) It is a complex criminal case that requires special inquiry, investigation and special collection of evidence.

(b) It is a criminal case which has or might have a serious effect upon public order and moral, national security, international relations or the country's economy or finance.

(c) It is a criminal case which is a serious transnational crime or committed by an organized criminal group.

(d) It is a criminal case in which influential person being a principal, instigator or supporter.

(e) It is a criminal case in which the Administrative Official or Senior Police Officer, who is neither the Special Case Inquiry Official nor Special Case Officer, is the suspect as there is reasonable evidence of crime committed, or being the alleged culprit, or being the accused.

This however shall be in line with details of the offence provided by the BSC.

(2) Criminal cases other than those stated in (1) where the BSC resolves by no less than two-thirds votes of its existing Board members.

In a case of a single offence against various legal provisions and a particular provision is handled by a Special Case Inquiry Official according to this Act, or in a case of several related or continuous offences and a particular offence is handled by the Special Case Inquiry Official according hereto, such

๒๗ มาตราสอบสวนคดีพิเศษ ๒๓๖๕๕๗ (แก้ไขเพิ่มเติม ๒๓๖๕๕๘)

คดีเรื่องใดเรื่องหนึ่งจะต้องดำเนินการโดยพนักงานสอบสวนคดีพิเศษตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษมีอำนาจสืบสวนสอบสวนสำหรับความผิดบ่อนหรือเรื่องอื่นด้วย และให้ถือว่าคดีดังกล่าวเป็นคดีพิเศษ

บรรดาคดีที่ได้ทำการสอบสวนเสร็จแล้วโดยพนักงานสอบสวนคดีพิเศษให้ถือว่าการสอบสวนนั้นเป็นการสอบสวนในคดีพิเศษตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว

บทบัญญัติในมาตรานี้ให้ใช้บังคับกับบุคคลที่เป็นตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุนการกระทำความผิดด้วย

ในกรณีที่ผู้ข้ออ้างหรือข้อกล่าวหาการกระทำความผิดใดเป็นคดีพิเศษตามที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง (๑) หรือไม่ ให้ กคพ.เป็นผู้ชี้ขาด

มาตรา ๒๑/๑ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดอันเป็นคดีพิเศษตามพระราชบัญญัตินี้เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมิได้เป็นบุคคลตามมาตรา ๖๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๕๒ และอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษส่งเรื่องไปยังคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ

ในระหว่างการทำงานของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ หากคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติยังไม่ได้มีมติอย่างใดอย่างหนึ่ง ให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษมีอำนาจทำการสอบสวนไปพลางก่อนได้

มาตรา ๒๑/๑ เพิ่มเติมโดย พ.ร.บ. การสอบสวนคดีพิเศษ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๙

The Special Case Investigation Act B.E. 2547 (Amended B.E. 2551) ๒๓๗

Special Case Inquiry Official shall have the power to investigate offences against such other provisions or other matters and such cases shall be considered as a Special Case.

Any case in which the investigation has already been completed by a Special Case Inquiry Official shall be considered as a Special Case Investigation according hereto.

This provision shall also apply to a person who becomes a principal, instigator or supporter of an offence.

In the case where there is dispute or doubt over whether a crime is a special case provided in paragraph one (1) or not, the BSC shall be the arbiter.

Section 21/1. In the case where the offender who commits a crime which is a special case under this Act, is a state official who is not the person under Section 66 of the Organic Act on Counter Corruption, B.E. 2542 (1999) but falls within the powers and duties of the National Counter Corruption Commission, the Special Case Inquiry Official shall refer the matter to the National Counter Corruption Commission within thirty days as from the date when a complaint or denunciation is lodged.

While the matter is being considered by the National Counter Corruption Commission, if the National Counter Corruption Commission has not passed any resolution, the Special Case Inquiry Official shall, in the meantime, have the power to conduct investigation.

Section 21/1 as added by Section 7 of the Special Case Investigation Act (No.2), B.E. 2551 (2006).

๒๕๘ พ.ร.บ.การสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.๒๕๕๕ (แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.๒๕๕๖)

ในการที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมีมติ
รับคดีพิเศษตามวรรคหนึ่งไว้ดำเนินการตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษส่ง
สำนวนการสอบสวนและพยานหลักฐานที่ได้มาจากการสอบสวนตามวรรคสอง
ไปยังคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ในการนี้
คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติอาจถือว่า
การสอบสวนของพนักงานสอบสวนคดีพิเศษเป็นส่วนหนึ่งของการได้สำ
นวนที่จริงใจได้

ในการที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
พิจารณาแล้วเห็นสมควรส่งเรื่องให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษเป็นผู้ดำเนินการ
ให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษดำเนินการตามกฎหมายต่อไป

มาตรา ๒๒ เพื่อประโยชน์ในการประสานงานปฏิบัติงานป้องกันและ
ปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับคดีพิเศษ ให้ กตพ. มีอำนาจออก
ข้อบังคับการปฏิบัติหน้าที่ในคดีพิเศษระหว่างหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง
ต่อไปนี้

(๑) วิธีปฏิบัติระหว่างหน่วยงานเกี่ยวกับการรับคำร้องทุกข์หรือ
คำกล่าวโทษการดำเนินคดีอาชญากรรมเกี่ยวกับคดีพิเศษ การจับ การ
ควบคุม การขัง การค้น หรือการปล่อยชั่วคราว การสืบสวน การสอบสวน การ
เปรียบเทียบปรับ การส่งมอบคดีพิเศษ และการดำเนินคดีอาชญากรรมเกี่ยวกับคดี
อาชญาในระหว่างหน่วยงานของรัฐที่อำนาจหน้าที่ซ้อนกันและปราบปรามการ
กระทำความผิดอาชญา

มาตรา ๒๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดย พ.ร.บ. การสอบสวนคดีพิเศษ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖

The Special Case Investigation Act B.E. 2547 (Amended B.E. 2551) ๒๕๘

If the National Counter Corruption Commission adopts a resolution
accepting the special case in paragraph one to be conducted in accordance
with the Organic Act on Counter Corruption, the Special Case Inquiry Official
shall submit the investigation file and evidence obtained from the investiga-
tions in paragraph two to the National Counter Corruption Commission. For
this purpose, the National Counter Corruption Commission may deem that the
investigation file of the Special Case Inquiry Official forms a part of the fact
inquiry.

If the National Counter Corruption Commission considers it fit to refer
the matter to the Special Case Inquiry Official for proceeding, the Special
Case Inquiry Official shall proceed in accordance with the law.

Section 22. For the benefit of coordination to prevent and suppress
crime in relation to Special Cases, the BSC shall have the power to issue
regulations on special case duty performance between government agencies
as follows.

(1) Practices between agencies concerning acceptance of complaint
or accusation, proceedings in relation to summons and criminal warrant,
arrest, restraint, detention, search, or temporary release, investigation, inquiry,
fining, transferring of special cases and other proceedings in relation to
criminal cases between government agencies which have the authority to
prevent and suppress criminal cases:

Section 22 as amended by Section 8 of the Special Case Investigation Act (No.2), B.E. 2551 (2008).

๒๖ มาตรา ๒๕๕๘ (แก้ไขเพิ่มเติม ๒๕๖๔)

(๒) ขอบเขตความรับผิดชอบของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ เจ้าพนักงานอื่นของรัฐ พนักงานสอบสวนคดีพิเศษ และเจ้าหน้าที่คดีพิเศษ ในการสืบสวนและสอบสวนคดีพิเศษ ทั้งนี้เพื่อไม่เหมาะสมกับลักษณะการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐแต่ละแห่ง ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านผลการทำงานของ การกระทำ ความผิด และประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามการ ร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้วยก็ได้

(๓) การแลกเปลี่ยนข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามคดีพิเศษ

(๔) การสนับสนุนของหน่วยงานของรัฐ และเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลในการปฏิบัติหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการสืบสวนและสอบสวนคดีพิเศษ

เมื่อมีข้อบังคับตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐหน้าที่ปฏิบัติ ตามข้อบังคับที่กำหนดนั้น ถ้าข้อบังคับดังกล่าวเป็นการกำหนดหน้าที่ใน ระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เป็นเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองหรือตำรวจหรือพนักงานสอบสวนในการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความอาญา ให้ถือว่าการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ของรัฐดังกล่าวในหน้าที่ เกี่ยวข้องเป็นการดำเนินการของผู้อำนาจหน้าที่สืบสวนและสอบสวนตาม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ในระหว่างที่ยังไม่มีข้อบังคับตามวรรคหนึ่ง สำหรับคดีพิเศษในเรื่องใด ให้การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อให้เป็นไปตามประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความอาญาเกี่ยวกับการสืบสวนและสอบสวนคดีพิเศษในเรื่องนั้น เป็นไปตามที่กรมสอบสวนคดีพิเศษและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องจะตกลงกัน เว้นแต่ ก.พ. จะมีมติเป็นอย่างอื่น

The Special Case Investigation Act B.E. 2547 (Amended B.E. 2551)

(2) Scope of responsibilities of Administrative Officials or Police Officials, other government officials, Special Case Inquiry Officials and Special Case Officers to inquire and investigate Special Cases in order to suit the duties of each agency. Regarding the specialization, impact of the commission of crime and efficiency of crime prevention and suppression of criminal offences, related agencies may be required to form joint operations.

(3) Exchange of information relating to the prevention and suppression of Special Cases: and

(4) Support from government agencies and government officials to perform duties relating to the investigation and inquiry of Special Cases.

After regulations under paragraph one are in force, government agencies shall have a duty to comply with such regulations. Such regulations determine the duty of state officials who are Administrative Officials, or Police Officials, or Inquiry Officials, and how that they shall perform their duties according to the Criminal Procedure Code. It shall be considered that an action by such officials in related matters shall be an action of a person having the power and duty to investigate and inquire according to the Criminal Procedure Code.

While there is no regulation under paragraph one, for any Special Case, an action conducted by any government official to comply with the Criminal Procedure Code relating to an investigation and inquiry of a Special Case in that matter shall be according to agreement between the Department of Special Investigation and other agencies, unless a BSC resolution is passed otherwise.

๒๕. ๒.ร.บ.การสอบสวนคดีอาญา ๒.๕๒๕๕๕ (แก้ไขเพิ่มเติม ๒.๕๒๕๕๖)

ในกรณีที่พนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาได้ทำการสอบสวนคดีอาญาเรื่องใดไปแล้ว แต่ต่อมาปรากฏว่าคดีนั้นเป็นคดีพิเศษ เมื่อพนักงานสอบสวนส่งมอบสำนวนการสอบสวนคดีดังกล่าวให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษตามวิธีปฏิบัติในวรรคหนึ่ง (๑) แล้ว ให้ถือว่าสำนวนการสอบสวนที่ส่งมอบนั้นเป็นส่วนหนึ่งของสำนวนการสอบสวนคดีพิเศษ

มาตรา ๒๒/๑ ในทางปฏิบัติงานเบื้องต้นและปราบปรามการกระทำ ความผิดเกี่ยวกับคดีพิเศษ กรมสอบสวนคดีพิเศษอาจขอให้หน่วยงานของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอื่นให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน หรือเข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่ได้ตามความเหมาะสม

ให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐตามวรรคหนึ่งให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน หรือเข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่ตามสมควรแก่กรณี โดยได้รับค่าใช้จ่าย หรือค่าตอบแทนอื่นใดที่จำเป็นในการช่วยเหลือ สนับสนุน หรือเข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้การดำเนินความพระราชบัญญัตินี้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรา ๒๓ ในทางปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับคดีพิเศษ ให้พนักงานสอบสวน คดีพิเศษมีอำนาจสืบสวนและสอบสวนคดีพิเศษ และเป็นพนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่หรือพนักงานสอบสวน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความอาญา แล้วแต่กรณี

ให้เจ้าหน้าที่คดีพิเศษมีหน้าที่ช่วยเหลือพนักงานสอบสวนคดีพิเศษใน การปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับคดีพิเศษ เพียงเท่าที่พนักงานสอบสวนคดีพิเศษมอบหมาย ในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวให้เจ้าหน้าที่คดีพิเศษเป็นพนักงานฝ่าย ปกครองหรือตำรวจ หรือพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความอาญา

มาตรา ๒๒/๑ เพิ่มเติมโดย พ.ร.บ. การสอบสวนคดีพิเศษ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๕

The Special Case Investigation Act B.E. 2547 (Amended B.E. 2551)

In the case where the Inquiry Official under the Criminal Procedure Code has conducted an inquiry in a criminal case which later becomes a special case, following the submission of the investigation file of the case by the Inquiry Official to the Special Case Inquiry Official in accordance with practices in paragraph one (1), the investigation file thus submitted shall be deemed as a part of the special case investigation file.

Section 22/1. In performing tasks to prevent and suppress the crimes related to special case, the Department of Special Investigation may request state agencies or other state officials to provide assistance or, support, or engage in joint operation as appropriate.

For the benefit of the efficient execution of this act, the state agencies or state officials in paragraph one shall provide assistance or support, or engage in joint operation where circumstances warrant, and be entitled to receive reimbursement for the expense or other remuneration as required to provide such service.

Section 23. When performing his/her duty in relation to Special Cases, the Special Case Inquiry Official shall have the power to investigate Special Cases and act as an Administrative Official, Police Official or Inquiry Official according to the Criminal Procedure Code, as the case may be.

The Special Case Officer shall have a duty to assist the Special Case Inquiry Official when performing duties in relation to Special Cases to the extent assigned by the Special Case Inquiry Official only. When performing such duties, the Special Case Officer shall become an Administrative Official or a Police Official or an Inquiry Official according to the Criminal Procedure Code.

Section 22/1 as added by Section 9 of the Special Case Investigation Act (No.2), B.E. 2551 (2008)

๓๐ มาตรา ๒๕ (แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๕๑)

ในการนี้เจ้าพนักงานสอบสวนหรือลูกจ้างกรมสอบสวนคดีพิเศษผู้หนึ่งผู้ใดที่ไม่มีพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ หรือเจ้าหน้าที่คดีพิเศษปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ช่วยหรือพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ หรือเจ้าหน้าที่คดีพิเศษเพื่อปฏิบัติงานเรื่องหนึ่งเรื่องใดที่เกี่ยวกับการสืบสวนเป็นกรณีพิเศษ

ในการปฏิบัติงานเฉพาะเรื่องที่ได้รับมอบหมายตามวรรคสาม ให้ผู้นั้นเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และให้มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับเจ้าหน้าที่คดีพิเศษเฉพาะเรื่องที่ได้รับมอบหมายเท่านั้น

หลักเกณฑ์ วิธีการมอบหมาย และกรปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา นี้ ให้เป็นไปตามข้อบังคับที่ กคพ. กำหนด

มาตรา ๒๓/๑ ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าคดีความผิดทางอาญาใดเป็นคดีพิเศษตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) ให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษมีอำนาจสืบสวนคดีดังกล่าวได้

ในการนี้ที่อธิบดีเห็นสมควรเสนอให้ กคพ. มีมติให้คดีความผิดทางอาญาใดเป็นคดีพิเศษตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๒) อธิบดีจะสั่งให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษแสวงหาพยานหลักฐานเบื้องต้นก่อนนำเสนอ กคพ. ก็ได้ ในการนี้ให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษมีอำนาจสืบสวนคดีนั้นได้ตามระเบียบที่ กคพ. กำหนด

มาตรา ๒๔ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษมีอำนาจดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) เข้าไปในสถานที่ หรือสถานที่ใด ๆ เพื่อตรวจค้น เมื่อมีเหตุสงสัยตามสมควรว่ามีบุคคลที่มีเหตุสงสัยว่ากระทำความผิดที่เป็นคดีพิเศษ

มาตรา ๒๓/๑ เพิ่มเติมโดย พ.ร.บ. การสอบสวนคดีพิเศษ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๐

The Special Case Investigation Act B.E. 2547 (Amended B.E. 2551) ๓๐

If necessary, the Director-General may order a civil servant or an employee of the Department of Special Investigation who is not a Special Case Inquiry Official or a Special Case Officer to perform a duty as an assistant to the Special Case Inquiry Official or the Special Case Officer and to perform any task relating to the investigation of a Special Case.

When performing a special assignment as designated under paragraph three, such persons shall be an Official according to the Penal Code and shall also have the same duties and powers as a Special Case Officer, limited however, to that particular assignment only.

Rules and procedures of assignment and performance of duties under this Section shall be according to the regulations provided by the BSC.

Section 23/1. If there is a reasonable cause to suspect that that criminal case is a special case as stated in Section 21 paragraph one (1), the Special Case Inquiry Official shall have the power to investigate that case.

If the Director-General considers it fit to propose to the BSC to adopt a resolution accepting a criminal case as a special case as stated in Section 21 paragraph one (2), the Director-General may order the Special Case Inquiry Official to seek preliminary evidence for submitting to the BSC. For this purpose, the Special Case Inquiry Official shall have the power to investigate the case according to regulations provided by the BSC.

Section 24. To perform his/her duty hereunder, the Special Case Inquiry Official shall have the following powers:

(1) to enter any dwelling place or premises to search when there is a reasonable ground for suspecting that a person suspected of committing a

Section 23/1 as added by Section 10 of the Special Case Investigation Act (No.2, B.E. 2551 (2008,

หลบซ่อนอยู่ หรือมีทรัพย์สินซึ่งมีไว้เป็นความผิดหรือได้มาโดยการกระทำความผิด หรือได้ใช้หรือจะใช้ในการกระทำความผิดที่เป็นคดีพิเศษ หรือซึ่งอาจใช้เป็นพยานหลักฐานได้ ประกอบกับมีเหตุอันควรเชื่อว่าเป็นองค์การที่มุ่งหมายที่จะเอาหมายจับมาได้บุคคลหนึ่งจะหลบหนีไป หรือทรัพย์สินนั้นจะถูกโยกย้าย ซุกซ่อน ทำลาย หรือทำให้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม

(๒) ต้นไม้คอกล หรือยานพาหนะที่มีเหตุผลสงสัยตามสมควรว่าทรัพย์สินซึ่งมีไว้เป็นความผิดหรือได้มาโดยการกระทำความผิด หรือได้ใช้หรือจะใช้ในการกระทำความผิดที่เป็นคดีพิเศษ หรือซึ่งอาจใช้เป็นพยานหลักฐานได้

(๓) มีหนังสือตอบถามหรือเรียกให้สถาบันการเงิน ส่วนราชการ องค์การ หรือหน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ ส่งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องมาให้ช่วยดำเนินการค้นคว้าซึ่งเป็นหนังสือหรือส่งบัญชีเอกสาร หรือหลักฐานใด ๆ มาเพื่อตรวจสอบ หรือเพื่อประกอบการพิจารณา

(๔) มีหนังสือสอบถาม หรือเรียกบุคคลใด ๆ มาเพื่อให้ถือคำ ส่ง คำชี้แจงเป็นหนังสือ หรือส่งบัญชีเอกสาร หรือหลักฐานใด ๆ มาเพื่อตรวจสอบ หรือเพื่อประกอบการพิจารณา

(๕) ยึด หรืออายัดทรัพย์สินที่ค้นพบ หรือสิ่งมาตั้งกล่าวไว้ใน (๑) (๒) (๓) และ (๔)

การใช้อำนาจตามวรรคหนึ่ง ให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษปฏิบัติตาม ข้อบังคับที่ กตพ. กำหนด

เฉพาะการใช้อำนาจตามวรรคหนึ่ง (๑) นอกจากพนักงานสอบสวนคดีพิเศษต้องดำเนินการเกี่ยวกับวิธีการค้นตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาชญาแล้ว ให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษแสดงความบริสุทธิ์ถึงองค์การรายงานเหตุสุดสลดและการตรวจค้นเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไป และบันทึกเหตุผลสืบตามสมควรและเหตุอันควรเชื่อที่ทำให้สามารถเข้าจับได้เป็น

Special Case offence is hiding there or possessing properties which is considered an offence or acquired by committing an offence, or which has been used or will be used in committing an offence of a Special Case, or which may be used as evidence, while there is also a reasonable ground to believe that by reason of the delay in obtaining a warrant of search, the person shall escape or the property may be relocated, hidden, destroyed or transferred from its original condition:

(2) to search any person or conveyance with a reasonable ground for suspecting that it contains property, the possession of which is considered an offence, or which is acquired by committing an offence, or which is used or will be used in committing a Special Case offence or may be used as evidence:

(3) to issue a letter of inquiry or summon any financial institution, government agency, organization or state agency or state enterprise to dispatch competent officials to provide a statement, submit clarification in writing or send relevant accounts, documents or evidence for examination or clarification:

(4) to issue a letter of inquiry or summons any person to provide a statement, submit clarification in writing or a list of documents or any evidence for examination or supplement for the consideration; and

(5) to seize or attach properties found or submitted in (1), (2), (3) and (4).

When exercising the power under paragraph one, the Special Case Inquiry Official shall comply with the rules provided by the BSC.

Limited to an exercise of power under paragraph one (1), not only must the Special Case Inquiry Official search according to the procedures stated in the Criminal Procedure Code, but he/she must also express his/ her innocence prior to the search as well as report reasons and results of the search in writing to his/her superior. He/She shall submit a report of reasonable doubt

๗๔ ๒.ระบบการสอบสวนคดีพิเศษ ๒.๕๒๕๘๓ (แก้ไขเพิ่มเติม ๒.๕๒๕๘๖)

หนังสือให้ไว้แก่ผู้ครอบครองเอกสารหรือสถานที่เก็บแต่ถ้าไม่มีผู้ครอบครองอยู่ ณ ที่นั้นให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษส่งมอบสำเนาหนังสือนั้นให้แก่ผู้ครอบครองดังกล่าวในทันทีที่กระทำได้และหากเป็นการเข้าถึงกันในเวลากลางคืน ภายหลังพระอาทิตย์ตก พนักงานสอบสวนคดีพิเศษผู้เป็นหัวหน้าในการเข้าถึง ต้องเป็นข้าราชการพลเรือนตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๗ ขึ้นไปด้วย

ให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษผู้เป็นหัวหน้าในการเข้าถึงส่งสำเนา บันทึกเหตุส่งมอบตามสมควรและเหตุอันควรชื่อตามวรรคสาม และสำเนา บันทึกการตรวจค้นและบัญชีทรัพย์สินหรืออสังหาริมทรัพย์ต่อศาลจังหวัดที่มีอำนาจเหนือท้องที่ทำการค้น หรือศาลอาญาในเขตกรุงเทพมหานครภายในสี่สิบแปดชั่วโมงหลังจากสิ้นสุดการตรวจค้น เพื่อเป็นหลักฐาน

พนักงานสอบสวนคดีพิเศษระดับใดจะมีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ใน ตามวรรคหนึ่งทั้งหมดหรือแต่บางส่วน หรือจะต่อได้ปรับอนุมัติจากบุคคลใดก่อนดำเนินการให้เป็นไปตามที่ขบขันดังกล่าว โดยทำเอกสารให้ไว้ประจำตัว พนักงานสอบสวนคดีพิเศษผู้ได้รับอนุมัตินั้นและพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ ผู้ยื่นต้องแสดงเอกสารดังกล่าวต่อบุคคลที่เกี่ยวข้องทุกกรณี

มาตรา ๒๕ ในกรณีที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่า เอกสารหรือข้อมูลข่าวสาร อันใดซึ่งส่งทางไปรษณีย์ โทรเลข โทรศัพท์ โทรสาร คอมพิวเตอร์ เครื่องมือ หรือ อุปกรณ์ในการสื่อสารหรืออิเล็กทรอนิกส์หรือสื่อทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ถูกใช้หรืออาจถูกใช้ เพื่อประโยชน์ในการกระทำความผิดที่เป็นคดีพิเศษ พนักงานสอบสวนคดีพิเศษซึ่งได้รับอนุมัติจากอธิบดีเป็นหนังสือจะยื่นคำขอฝ่ายเดียว ต่ออธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญาเพื่อมีคำสั่งอนุญาตให้พนักงานสอบสวน คดีพิเศษได้เข้าถึงข้อมูลข่าวสารดังกล่าวได้

The Special Case Investigation Act B.E. 2547 (Amended B.E. 2551) ๗๕

and a reason to believe that the place shall be searched in writing to the possessor of searched dwelling places or premises. However, if no one is there, the Special Case Inquiry Official shall submit the copy of such record to the possessor as soon as possible. If the search takes place during night time after sunset, the Special Case Inquiry Official who leads the search must be a civil servant with a ranking of Level 7 and above.

The Special Case Inquiry Official who leads the search shall submit a copy of the record of reasonable doubt and reason to believe under paragraph three as well as a copy of the search record and a record of properties being seized or attached to the provincial court having jurisdiction over the searched area or the Criminal Court in Bangkok within 48 hours after the search ends as evidence.

The Special Case Inquiry Official of any level shall have all or part of the power and duty as provided in paragraph one, or must get permission from the person acting as provided by the Director-General where an ID document will be given to the Special Case Inquiry Official who has been granted such permission. The Special Case Inquiry Official must present such document to relevant persons on every occasion.

Section 25. In cases where there is a reasonable ground to believe that any document or information sent by post, telegram, telephone, facsimile, computer, communication device or equipment or any information technology media has been or may be used to commit a Special Case offence, the Special Case Inquiry Official approved by the Director-General in writing may submit an ex parte application to the Chief Judge of the Criminal Court asking for his/her order to permit the Special Case Inquiry Official to obtain such information.

๓๖ มาตรา ๒๖ (แก้ไขเพิ่มเติม ๒๕๖๑)

การอนุญาตจางวรรคหนึ่ง ให้อธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญาพิจารณาถึงผล
กระทบต่อสิทธิส่วนบุคคลหรือสิทธิอื่นใดประกอบกับเหตุผลและความจำเป็น
ต่อไปนี้

(๑) มีเหตุอันควรเชื่อว่าการกระทำมีความผิดหรือจะมีการกระทำ
ความผิดที่เป็นคดีพิเศษ

(๒) มีเหตุอันควรเชื่อว่าจะได้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการกระทำ
ผิดที่เป็นคดีพิเศษจากการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

(๓) ไม่อาจใช้วิธีการอื่นใดที่เหมาะสมหรือมีประสิทธิภาพกว่าได้

การอนุญาตจางวรรคหนึ่ง ให้อธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญาสั่งอนุญาตได้
คราวละไม่เกินเก้าสิบวันโดยกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ก็ได้ และให้ผู้เกี่ยวข้อง
ข้อมูข่าวสารในสิ่งสื่อสารตามคำสั่งดังกล่าวจะต้องให้ความร่วมมือเพื่อให้เป็น
ไปตามความในมาตราหนึ่ง ภายหลังที่มีคำสั่งอนุญาตปรากฏข้อเท็จจริงว่า
เหตุผลความจำเป็นไม่เป็นไปตามที่ระบุหรือพฤติการณ์เปลี่ยนแปลงไปอธิบดี
ผู้พิพากษาศาลอาญาอาจเปลี่ยนแปลงคำสั่งอนุญาตได้ตามที่เห็นสมควร

เมื่อพนักงานสอบสวนคดีพิเศษได้ดำเนินการตามที่ได้รับอนุญาตแล้ว ให้
รายงานการดำเนินการให้อธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญาทราบ

บรรดาข้อมูลข่าวสารที่ได้มาตามวรรคหนึ่ง ให้เก็บรักษาเฉพาะข้อมูล
ข่าวสารเกี่ยวกับการกระทำผิดที่เป็นคดีพิเศษซึ่งได้รับอนุญาตตามวรรค
หนึ่ง และให้ใช้ประโยชน์ในการสืบสวนหรือใช้เป็นพยานหลักฐานเฉพาะในการ
ดำเนินคดีพิเศษดังกล่าวเท่านั้น ส่วนข้อมูลข่าวสารอื่นให้ทำลายเสียทั้งสิ้น ทั้งนี้
ตามข้อบังคับที่ กตพ. กำหนด

มาตรา ๒๖ ห้ามมิให้บุคคลใดเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ได้มาเนื่องจาก
การดำเนินการตามมาตรา ๒๕ เว้นแต่เป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการกระทำ

The Special Case Investigation Act B.E. 2547 (Amended B.E. 2551) ๓๖๗

When granting permission under paragraph one, the Chief Judge of the
Criminal Court shall consider the effect on individual rights or any other right
in conjunction with the following reasons and necessities:

(1) there is a reasonable ground to believe that an offence of a
Special Case is or will be committed;

(2) there is a reasonable ground to believe that access to the informa-
tion will result in getting the information of a Special Case offence; and

(3) there is no more appropriate or efficient method.

The Chief Judge of the Criminal Court may grant permission under
paragraph one for a period of no more than 90 days each time with any
condition. For the purpose of this Section, any person related to the
information stated in the media under such an order is required to cooperate.
After the permission, if it appears that the fact or a necessity is not as
provided, or if there is any change in circumstances, the Chief Judge of the
Criminal Court may change such permission order as appropriate.

After the Special Case Inquiry Official has executed according to the
permission, he / she shall report that action to the Chief Judge of the Criminal
Court for acknowledgement.

Only information acquired under paragraph one which is related to a
Special Case offence as permitted under paragraph one shall be kept and used
as evidence in the proceedings of such special cases only. Other information
shall be destroyed according to rules provided by BSC.

Section 26. No person shall disclose information obtained from an
operation under Section 25, unless it is the information with regard to a

๒๘ พระราชบัญญัติควบคุมปืนพกพก (แก้ไขเพิ่มเติม) พ.ศ.๒๕๕๑

ความผิดที่เป็นคดีพิเศษซึ่งได้รับอนุญาตตามมาตรา ๒๕ และเป็นกรปฏิบัติ ตามอำนาจหน้าที่หรือตามกฎหมายหรือคำสั่งศาล

มาตรา ๒๗ ในการนี้เจ้าพนักงานและเจ้าพนักงานสอบสวนในการดำเนินการตาม พระราชบัญญัตินี้ ให้อธิบดีหรือผู้ได้รับมอบหมายมีอำนาจให้บุคคลใด จัดทำ เอกสารหรือหลักฐานใดซึ่งหรือเข้าไปแฝงตัวในองค์กร หรือกลุ่มคนใด เพื่อ ประโยชน์ในการสืบสวนสอบสวน ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามข้อบังคับที่อธิบดีกำหนด

การจัดทำเอกสารหรือหลักฐานใด หรือการเข้าไปแฝงตัวในองค์กร หรือ กลุ่มคนใดเพื่อประโยชน์ในการสืบสวนสอบสวนตามมาตราหนึ่ง ให้ถือถือว่า เป็นการกระทำโดยชอบ

มาตรา ๒๘ ให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษ มีอำนาจเก็บรักษาของ กลางหรือมอบหมายให้ผู้อื่นเป็นผู้เก็บรักษา ในการนี้ของกลางนั้น ไม่เหมาะจะ สมที่จะเก็บรักษา หรือเก็บรักษาไว้จะเป็นการเกะกะทางราชการ ให้อธิบดีมี อำนาจสั่งให้นำของกลางนั้น ออกขายทอดตลาดหรือนำไปใช้ประโยชน์ของ ทางราชการ โดยอาจหักค่าใช้จ่ายได้ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่กระทรวงยุติธรรม กำหนด

มาตรา ๒๙ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ กรมสอบสวนคดีพิเศษได้รับยกเว้นไม่อยู่ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืนวัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน และกฎหมาย ว่าด้วยการควบคุมยุทธภัณฑ์เช่นเดียวกับราชอาณาจักรทหารและตำรวจตามกฎหมายดังกล่าว ทั้งนี้ การมีและใช้อาวุธปืนเครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้ เพลิง สิ่งเทียมอาวุธปืน และยุทธภัณฑ์ ให้เป็นไปตามระเบียบที่กระทรวง ยุติธรรมกำหนด

The Special Case Investigation Act B.E. 2547 (Amended B.E. 2551) ๒๘

Special Case offence permitted under Section 25, and it is a performance under one's duty or power or under the law or the court's order.

Section 27. If it is necessary and to benefit the compliance with this Act, the Director-General or person designated thereby shall have the power to have anyone prepare a document or evidence or falsify his/her identity in an organization or a group of people for the benefit of the investigation, which however shall be according to the regulations provided by the Director-General.

When preparing such a document or evidence or when falsifying his/her identity in a particular organization or a group of persons for the purpose of the investigation as stated in paragraph one, this action shall be considered legitimate.

Section 28. A Special Case Inquiry Official shall have the power to keep an exhibit or assign others to do so. In case the exhibit is not proper for keeping, or if keeping it involves a burden to the state, the Director-General shall have a power to order that the exhibit be auctioned or used for the government's interest after deducting any expenses. This however shall be according to the regulations provided by the Ministry of Justice.

Section 29. For the purpose of performing its duties hereunder, the Department of Special Investigation shall be exempted from being governed by the laws on firearms, ammunition, explosives, fireworks and imitation firearms as well as the law governing control of military weaponry in the same manner as accorded to military and police forces under such laws. However, the possession and use of firearms, ammunition, explosives, fireworks, imitation firearms and military weaponry shall be according to the regulations provided by the Ministry of Justice.

มาตรา ๓๐ ในทางสืบสวนและสอบสวนคดีพิเศษคดีที่มีเหตุจำเป็น ต้องใช้ความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านเป็นพิเศษ อธิบดีอาจแต่งตั้งบุคคลซึ่ง มีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านนั้นเป็นที่ปรึกษาพิเศษก็ได้

ให้ที่ปรึกษาพิเศษได้รับค่าตอบแทนตามที่กำหนดในระเบียบของ กระทรวงยุติธรรมโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

มาตรา ๓๑ ถ้าใช้จำคุกสำหรับการสืบสวนและสอบสวนคดีพิเศษและวิธี การบังคับโทษหรือจำคุก ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงยุติธรรม โดยได้รับความ เห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

มาตรา ๓๒ ในกรณีที่ กคพ. เห็นว่า เพื่อประสิทธิภาพในการปราบปราม การกระทำความผิดคดีพิเศษ กคพ. จะใช้ความเห็นชอบให้คดีพิเศษคดี หนึ่งคดีหรือคดีประเภทใดต้องมีพนักงานอัยการหรืออัยการทหารและตำรวจ มาสอบสวนร่วมกับพนักงานสอบสวนคดีพิเศษหรือมาปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับ พนักงานสอบสวนคดีพิเศษเพื่อให้คำแนะนำและตรวจสอบพยานหลักฐานตั้ง ตั้งแต่เริ่มการสอบสวน แล้วแต่กรณี ก็ได้ เว้นแต่การสอบสวนคดีพิเศษที่มี ลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) (ค) หรือ (ง) ต้องมี พนักงานอัยการหรืออัยการทหารมาสอบสวนร่วมกับพนักงานสอบสวนคดี พิเศษทุกคดี แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ การสอบสวนร่วมกันหรือการปฏิบัติหน้าที่ ร่วมกันดังกล่าว ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ กคพ. กำหนด

มาตรา ๓๓ ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการสืบสวนและ สอบสวนคดีพิเศษเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ รัฐมนตรีอาจเสนอให้นายอ ก รัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาลมีคำสั่งตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหาร ราชการแผ่นดินให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานอื่นมาปฏิบัติหน้าที่ใน กรมสอบสวนคดีพิเศษเพื่อช่วยเหลือในการสืบสวนและสอบสวนคดีพิเศษนั้นได้

Section 30. For an investigation and inquiry of any Special Case which needs a special specific expertise, the Director-General may appoint a person having such qualification as a Special Case consultant.

The Special Case consultant shall receive remuneration as stated in the regulations of the Ministry of Justice upon the approval of the Ministry of Finance.

Section 31. Expenses used for the investigation of a Special Case as well as advancing disbursement shall be according to the regulations of the Ministry of Justice upon the approval of the Ministry of Finance.

Section 32. For the efficiency of the suppression of Special Case offences, the BSC may approve Public Prosecutors or Military Prosecutors to inquire or participate in a Special Case or any type of case, as the case may be, in order to give advice and examine evidence starting from the beginning of an investigation process. Unless such Special Case investigation has a particular characteristic as provided in Section 21, paragraph one (1) (c) or (d), where a Prosecutor or a Military prosecutor is required to conduct a joint investigation with the Special Case Inquiry Official in every case. However, such joint investigation or joint operation shall be in line with the rules and procedures as provided by the BSC.

Section 33. In case of the necessity for the benefit of an investigation and inquiry of a Special Case in particular, the Minister of justice may propose to the Prime Minister, as head of the government, to issue an order according to the laws governing public administration regulations, to appoint governmental officials in other agencies to work at the Department of Special Investigation to assist an investigation and inquiry of such a Special Case.

ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐตามวรรคหนึ่งเป็นพนักงานสอบสวนคดีพิเศษหรือเจ้าหน้าที่พิเศษเฉพาะ สำหรับการสืบสวนและสอบสวนคดีพิเศษที่ได้รับการแต่งตั้ง

มาตรา ๓๕ ในกรณีที่พนักงานอัยการหรืออัยการทหาร แล้วแต่กรณี มีคำสั่งไม่ฟ้องคดีซึ่งได้สอบสวนโดยพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ ให้การกล่าวหาเห็นแย้งตามมาตรา ๓๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาชญาหรือกฎหมายเกี่ยวกับวิธีพิจารณาความอาชญาอื่นเป็นอำนาจหน้าที่ของอธิบดีหรือผู้ดำรงตำแหน่งตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

หมวด ๔

คณะกรรมการพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ

มาตรา ๓๕ ให้มีคณะกรรมการพนักงานสอบสวนคดีพิเศษคณะหนึ่ง เรียกว่า "กทศ." ประกอบด้วย

- (๑) ผู้แทนสำนักงาน ก.พ. ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และผู้แทนกรมพระธรรมนูญ
- (๒) คณบดีคณะนิติศาสตร์หรือเทียบเท่าของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐทุกแห่งซึ่งเลือกกันเองให้เหลือหนึ่งคน และคณบดีคณะนิติศาสตร์หรือเทียบเท่าของสถาบันอุดมศึกษาของเอกชนทุกแห่งซึ่งเลือกกันเองให้เหลือหนึ่งคน
- (๓) พนักงานสอบสวนคดีพิเศษในตำแหน่งระดับ ๘ ขึ้นไปซึ่งได้รับเลือกจากพนักงานสอบสวนคดีพิเศษด้วยตนเองจำนวนสามคน
- (๔) ข้าราชการในกระทรวงยุติธรรมในตำแหน่งระดับ ๙ ขึ้นไปซึ่งมิใช่ข้าราชการในกรมสอบสวนคดีพิเศษที่ปลัดกระทรวงยุติธรรมแต่งตั้งจำนวนสามคนให้กรรมการตามวรรคหนึ่งเลือกกรรมการด้วยตนเองคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการแล้วเสนอให้รัฐมนตรีเป็นผู้ออกคำสั่งแต่งตั้งให้อธิบดีแต่งตั้ง

Governmental official under paragraph one shall become Special Case Inquiry Official or Special Case Officer to investigate and inquire a Special Case as appointed.

Section 34. In case of a Public prosecutor or a Military prosecutor, as the case may be, orders not to prosecute a case already investigated by Special Case Inquiry Official, it shall be the power and duty of the Director-General or those in other positions as provided in the Ministerial Regulations to prepare a dissenting opinion according to Section 145 of the Criminal Procedure Code or other laws in relation to the Criminal Procedure Code.

Chapter IV
Committee of Special Case Inquiry Officials

Section 35. There shall be a Committee of Special Case Inquiry Officials referred to in abbreviation as the "CSIO", which consists of:

- (1) the Civil Service Commission representative, the Office of the Attorney-General representative, the Royal Thai Police representative and a representative from the Judge Advocate General's Department;
- (2) one Dean of Faculty of Law or equivalent of all state universities who is selected among the deans; and one Dean of Faculty of Law or equivalent of all private universities who is selected among the deans;
- (3) three Special Case Inquiry Officials with a ranking of Level 8 and above elected among the Special Case Inquiry Officials; and
- (4) three civil servants from the Ministry of Justice with a ranking of Level 9 and above who are not the Department of Special Investigation's officials and are appointed by the Permanent Secretary of the Ministry of Justice. Members under paragraph one shall elect one member among them-

๔๕ มาตรา ๓๖ (๒) (แก้ไขเพิ่มเติม พ.ร.บ.๒๕๕๑)

ข้าราชการในการสอบสวนคดีพิเศษซึ่งดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๘ ขึ้นไปคนหนึ่ง
ทำหน้าที่เป็นเลขานุการที่ประชุมหลักเกณฑ์และวิธีการ ในการเลือกกรรมการ
ตามวรรคหนึ่ง (๓) ให้เป็นไปตามระเบียบที่กระทรวงยุติธรรมกำหนด

มาตรา ๓๖ การรวมการตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง (๒) (๓) และ (๔) มี
วาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี ผู้ซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับการแต่งตั้ง
ต้ออีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งรวมกันเกินสามวาระไม่ได้

นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการตามวรรคหนึ่งพ้นจาก
ตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) พ้นจากการเป็นลมนตหรือการเป็นข้าราชการในกระทรวงยุติธรรม
- (๔) กพค. มีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวน
กรรมการทั้งหมดให้พ้นจากตำแหน่ง เนื่องจากการกระทำหรือมีพฤติกรรมไม่
เหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่กรรมการพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ

สำหรับกรณีการพ้นจากตำแหน่งลมนตเพราะครบวาระการเป็นลมนตนั้น
ให้กรรมการผู้แทนปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนจบวาระการเป็นกรรมการ

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๗ วรรคสอง มาตรา ๘ และมาตรา ๑๑ มาใช้
บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๓๖ แก้ไขเพิ่มเติมโดย พ.ร.บ. การสอบสวนคดีพิเศษ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑
มาตรา ๑๑

The Special Case Investigation Act B.E. 2547 (Amended B.E. 2551) ๔๕

selves to become chairman and be proposed to the Minister for appointment.
The Director-General shall appoint one government official in the Department
of Special Investigation with a ranking of Level 6 and above as secretary to
the meeting. The criteria and procedures to choose members of the Committee
under paragraph one (3) shall be according to the regulations provided by the
Ministry of Justice.

Section 36. Members under Section 35, paragraph one (2), (3) and
(4) shall hold office for two years each time. They may be reappointed but
shall not hold office in excess of three terms.

Other than by rotation, members under paragraph one shall vacate
office upon:

- (1) death;
- (2) resignation;
- (3) leaving his/her deanship or government service in the Ministry of
Justice; and
- (4) being dismissed by a resolution of Committee of Special Case
Inquiry Official which resolves by no less than three-fourths of its total
members due to his/her misconduct and inappropriate behavior while being
member of the CSIO.

In the case where a dean vacates their office at the expiration of their
term, the members shall perform their duties until the expiration of the term.

Section 7, paragraph two, Section 8 and Section 11 shall apply mutatis
mutandis.

Section 36 as amended by Section 11 of the Special Case Investigation Act (No.2), B.E. 2551 (2008),
มาตรา ๑๑

มาตรา ๓๗ ในการที่ผู้บังคับบัญชาของพนักงานสอบสวนคดีพิเศษจะ
มีคำสั่งดังต่อไปนี้

(๑) ย้ายพนักงานสอบสวนคดีพิเศษไปดำรงตำแหน่งอื่นอันมิใช่การ
เลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้นหรือย้ายประจำปี หรือเป็นการที่อยู่ที่ระหว่างถูก
ดำเนินการทางวินัยหรือเป็นการผิดกฏเป็นจรรยาบรรณที่ศาลสั่ง
ปรับทัณฑ์แล้ว

(๒) ไม่เลื่อนขั้นเงินเดือนประจำปีให้แก่พนักงานสอบสวนคดีพิเศษ

(๓) ลงโทษทางวินัยพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ

ให้ผู้บังคับบัญชาส่งความเห็นของคณะกรรมการพิเศษไปยัง กพต. เพื่อ
พิจารณาให้ความเห็นว่าจะสั่งนั้นเป็นไปโดยถูกต้องและเหมาะสมหรือไม่

การพิจารณาให้ความเห็น กพต. ต้องกระทำให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวัน
นับแต่วันที่ได้รับความเห็นของผู้บังคับบัญชา

ในกรณีที่ กพต. มีความเห็นต่างไปจากความเห็นของผู้บังคับบัญชา
ผู้บังคับบัญชามีคำสั่งตามความเห็นของตนก็ได้ แต่ต้องแสดงเหตุผลของการ
ไม่เห็นด้วยกับความเห็นของ กพต. ไว้ในคำสั่งด้วย

มาตรา ๓๘ เมื่อสิ้นปีงบประมาณ ให้ กพต. สรุปผลการปฏิบัติงานและ
ข้อสังเกตเสนอต่อรัฐมนตรี และให้กรมสอบสวนคดีพิเศษสนับสนุนการจัดทำ
รายงานของ กพต.

Section 37. Where a Superior of a Special Case Inquiry Official issues
any of the following orders:

(1) transferring the Special Case Inquiry Official to other positions
for other reasons than promotion or annual reshuffle, or if it is a case of
disciplinary action, or in the case that the Special Case Inquiry Official
becomes an accused in a criminal case after the court has accepted the charge;

(2) not granting an annual salary increase to the Special Case In-
quiry Official; and

(3) subjecting the Special Case Inquiry Official to a disciplinary
action,

then, the superior shall submit opinions together with reasons to the
CSIO to consider whether or not such an order is legitimate and appropriate.

The CSIO shall provide its opinion within 15 days from the date an
opinion was received from the superior.

If the CSIO's opinion contradicts the superior's, the superior may issue
an order according to his/her opinion, but shall also present the CSIO's
disagreement with that order.

Section 38. At the end of a fiscal year, the CSIO shall summarize
results of the operation and special remarks to the Minister. The Department
of Special Investigation shall help prepare the CSIO report.

๔๘ พ.ร.บ.สอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.๒๕๔๗ (แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.๒๕๕๑)

หมวด ๕
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๓๙ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๖ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่หกหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำโดยพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ เจ้าหน้าที่คดีพิเศษ พนักงานอัยการ หรืออัยการทหารที่เข้าร่วมสอบสวนหรือเข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๓๒ หรือผู้ที่เข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๒๒/๑ หรือตามมาตรา ๒๕ ผู้กระทำความผิดจะเป็นสมาชิกของโทษที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง

มาตรา ๔๐ ผู้ใดปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๒๗ กระทำการนอกเหนือวัตถุประสงค์ในการสืบสวนสอบสวนตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์อันมิชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่นให้ผู้อื่นไม่ได้รับการคุ้มครองตามมาตรา ๒๗ วรรคสอง ถ้าการกระทำนั้นเป็นความผิดอาญาให้ระวางโทษเป็นสองเท่าของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น

มาตรา ๔๑ ผู้ใดไม่ให้ความสะดวก หรือไม่ให้อุปคำ หรือไม่ส่งบัญชีเอกสารหรือหลักฐานใดแก่พนักงานสอบสวนคดีพิเศษตามมาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง (๓) หรือ (๔) แล้วแต่กรณีต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดย พ.ร.บ. การสอบสวนคดีพิเศษ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑
มาตรา ๒๒

The Special Case Investigation Act B.E. 2547 (Amended B.E. 2551) ๔๘

Chapter V
Penalties

Section 39. Any person who violates Section 26 shall be subjected to imprisonment from three to five years or a fine from sixty thousands up to one hundred thousand baht, or both.

Should an offence under paragraph one be committed by Special Case Inquiry Officials, Special Case Officers, Public Prosecutors or Military Prosecutors who join the investigation or who join the operation under Section 32, or by persons who jointly perform duty according to Section 22/1, or Section 25, the offender shall be subjected to three times of the punishment provided in paragraph one.

Section 40. Any person who performs his/her duty according to Section 27 but acts beyond the purpose of investigation under this Act to seek illegitimate interests for himself/himself or others shall not be protected by Section 27, paragraph two. Should such offence be a criminal case, he/she shall be subjected to two times the punishment provided for such offences.

Section 41. Any person not facilitating or giving statement or failing to submit account, document or evidence to Special Case Inquiry Officials according to Section 24, paragraph one (3) or (4), as the case may be, shall be subjected to no more than one year's imprisonment, or a fine of no more than twenty thousand Baht or both.

Section 38 as amended by Section 12 of the Special Case Investigation Act (No.2), B.E. 2551 (2008)

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๔๒ ก่อนหรือภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มีให้นำมาตรา ๑๕ วรรคสอง มาตรา ๑๖ วรรคสอง มาตรา ๑๘ และมาตรา ๑๘ มาใช้บังคับกับการบรรจุและแต่งตั้งพนักงานสอบสวนคดีพิเศษและเจ้าหน้าที่คดีพิเศษ แล้วแต่กรณี โดยให้การบรรจุและแต่งตั้งเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน

ให้ถือว่าผู้ได้รับการบรรจุและแต่งตั้งเป็นอธิบดี รองอธิบดี พนักงานสอบสวนคดีพิเศษ และเจ้าหน้าที่คดีพิเศษตามวรรคหนึ่งเป็นอธิบดี รองอธิบดี พนักงานสอบสวนคดีพิเศษและเจ้าหน้าที่คดีพิเศษตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๓ ในวาระเริ่มแรกที่ยังไม่มีการตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ให้ กทพ.ประกอบด้วย กรรมการโดยตำแหน่ง เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้แต่ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๔๔ บรรดาคดีพิเศษที่ค้างการดำเนินการและคดียังไม่ถึงที่สุด อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้ยังคงเป็นอำนาจหน้าที่ของพนักงานผู้มีส่วนสอบสวนคดีอาญาตามกฎหมายอื่น ๆ ต่อไปจนคดีถึงที่สุด เว้นแต่ กทพ. จะมติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร
นายกรัฐมนตรี

Transitory Provisions

Section 42 Prior to or within one year from the effective date hereof, Section 15, paragraph two, Section 16, paragraph two, Section 18 and Section 19 shall not apply to an assignment and appointment of a Special Case Inquiry Official or a Special Case Officer, as the case may be. The assignment and appointment shall be according to the law governing civil servant regulations.

The persons assigned and appointed as Director-General, Deputy Director-General, Special Case Inquiry Official and Special Case Officer pursuant to paragraph one shall be considered as the Director-General, Deputy Director-General, Special Case Inquiry Official and Special Case Officer under this Act.

Section 43. At the initial period, when no expert members are appointed, the BSC which consists of ex officio members shall carry out this Act but for no more than one hundred and eighty days from the date this Act comes into force.

Section 44. Those Special Cases that are in process and have not reached the final judgment by the date this Act comes into force, the Inquiry Official who has the power according to that criminal offence shall remain in charge of these cases until the final judgment has been reached, except when the BSC reaches consensus to entrust power to a Special Case Inquiry Official.

Countersigned by
Pol Lt. Col. Thaksin Shinawatra
Prime Minister

บัญชีท้ายพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗

- (๑) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการใช้เงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน
- (๒) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการแข่งขันทางการค้า
- (๓) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์
- (๔) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์
- (๕) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการเซ็นเซอร์
- (๖) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน
- (๗) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการธนาคารต่อหน่วยงานของรัฐ
- (๘) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแบบมีภูมิของรางวัล
- (๙) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค
- (๑๐) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยเครื่องมือการค้า
- (๑๑) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยเงินตรา
- (๑๒) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการชดเชยค่าภาษีอากรสินค้าส่งออกที่ผลิตในราชอาณาจักร
- (๑๓) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยดอกเบี้ยเงินกู้ยืมของสถาบันการเงิน
- (๑๔) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยธนาคารแห่งประเทศไทย
- (๑๕) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด
- (๑๖) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน
- (๑๗) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

Laws Provided in the Annex Attached to the Special Case Investigation Act B.E. 2547 (2004)

1. Law on Loan Amounting to Public Cheating and Fraud
2. Competition Act
3. Commercial Banking Act
4. Law on the Finance Business Securities Business and Credit Foncier Business
5. Chain Loan Control Act
6. Foreign Exchange Control Act
7. Law on Government Procurement Fraud
8. Act for the Protection of Layout-Designs of Integrated Circuits
9. Consumer Protection Act
10. Trademark Act
11. Currency Act
12. Tax and Duty Compensation of Exported Goods Produced in the Kingdom Act
13. Interest on Loan by the Financial Institution Act
14. Bank of Thailand Act
15. Public Company Act
16. Anti Money Laundering Act
17. The Industrial Product Standard Act

- (๑๕) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยลิขสิทธิ์
- (๑๕) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน
- (๒๐) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม
- (๒๑) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยสิทธิบัตร
- (๒๒) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์
- (๒๓) คดีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา
- (๒๔) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร
- (๒๕) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิต
- (๒๖) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยสุรา
- (๒๗) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยยาสูบ
- (๒๘) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว
- (๒๙) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยประกันวินาศภัย
- (๓๐) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยประกันชีวิต
- (๓๑) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า
- (๓๒) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการระดมเงินผิดเกี่ยวกับ
คอมพิวเตอร์
- (๓๓) คดีความผิดตามประมวลกฎหมายที่ดิน
- (๓๔) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้
- (๓๕) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ
- (๓๖) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ
- (๓๗) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า

ลำดับที่ ๓๓-๓๗ เพิ่มเติมโดยกฎกระทรวงว่าด้วยการกำหนดคดีพิเศษเพิ่มเติม ตามกฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.๒๕๕๖
 ลำดับที่ ๒๕-๓๗ เพิ่มเติมโดยกฎกระทรวงว่าด้วยการกำหนดคดีพิเศษเพิ่มเติม ตามกฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.๒๕๕๖ (ฉบับที่ ๒)

- 18. Copyright Act
- 19. Board of Investment Commission Act
- 20. Enhancement and Conservation of National Environmental Quality Act
- 21. Patent Act
- 22. Security and Exchange Commission Act
- 23. Revenue Code
- 24. Customs Law
- 25. Excise Law
- 26. Liquor Act
- 27. Tobacco Act
- 28. Foreign Business Act
- 29. Casualty Insurance Act
- 30. Life Insurance Act
- 31. Law on Agricultural Futures Trading
- 32. Computer Crime Act
- 33. Land Law
- 34. Forest Law
- 35. National Park Act
- 36. National Reserved Forest Act
- 37. Wildlife Preservation and Protection Act

No. 23 - No.27 as added by the Ministerial Regulation on Additional Special Case Determination in accordance with the Special Case Investigation Act B.E. 2547
 No. 23 - No.37 as added by the Ministerial Regulation on Additional Special Case Determination in accordance with the Special Case Investigation Act B.E. 2547 (No.2)

หมายเหตุ :- (พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗) เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ ตามที่ได้มีการปรับปรุงอำนาจหน้าที่การทรงยุติธรรม โดยจัดให้มีกรมสอบสวนคดีพิเศษ เพื่อรับผิดชอบในการดำเนินการศึกษาเกี่ยวกับคดีอาญาบางประเภทที่กำหนดให้อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ และโดยที่คดีดังกล่าวจำเป็นต้องมีผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเป็นผู้ดำเนินการสืบสวนและสอบสวน รวมทั้งกำหนดอำนาจหน้าที่ดังกล่าว เพื่อให้การป้องกันและปราบปรามการทำความผิดอาญาดังกล่าวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงสมควรกำหนดให้มีพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ เจ้าหน้าที่คดีพิเศษ และวิธีการสืบสวนและสอบสวนคดีพิเศษ เพื่อปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวเป็นการเฉพาะ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

หมายเหตุ :- (พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑) เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ มีบทบัญญัติบางประการที่ไม่สามารถนำมาบังคับใช้ในการดำเนินคดีพิเศษได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานตามภาระหน้าที่ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ สมควรปรับปรุงเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปด้วยความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

Note: The promulgation of the Special Case Investigation Act B.E.2547 (2004) is based on the reason that there are additional powers and duties bestowed upon the Ministry of Justice in which the Department of Special Investigation (DSI) is established to take responsibility for coping with those criminal cases that are designated to be under the authority of the DSL and it is imperative to have specific experts to conduct investigation and interrogation of such cases and to prescribe the power and duty of such authorities. Aiming for efficiency in prevention and suppression of such criminal cases, it is proper to provide Special Case Inquiry Officials, Special Case Officers and special methods to investigate and interrogate such cases. In order to be able to perform such specific duties needed to enact this Act.

Note: The promulgation of the Special Case Investigation Act (NO.2) B.E.2551 (2008) is based on the reason that there are some provisions of the Special Case Investigation Act B.E.2547 (2004) that are unable to be enforced properly and efficiently in proceeding special cases, and are impediments to the work performed under the authority of the DSI. Thus, it is imperative to amend the Special Case Investigation Act B.E.2547 (2004) to be able to work promptly and efficiently and it is needed to enact the Special Case Investigation Act (NO.2) B.E.2551 (2008).

ภาคผนวก ง.

ข้อบังคับกรมสอบสวนคดีพิเศษ ว่าด้วยการจัดทำเอกสาร หลักฐาน และการเผยแพร่ พ.ศ. 2553

ข้อบังคับกรมสอบสวนคดีพิเศษ
ว่าด้วยการจัดทำเอกสาร หลักฐาน และการแฝงตัว
พ.ศ. ๒๕๕๓

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงข้อบังคับกรมสอบสวนคดีพิเศษ ว่าด้วยการจัดทำเอกสาร หลักฐาน และการแฝงตัว พ.ศ. ๒๕๔๘ ให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อาศัยอำนาจตามความ ในมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ อันเป็นกฎหมายที่มี บทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๕ ประกอบกับ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๕๖ ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้ โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย อธิบดี กรรมการสอบสวนคดีพิเศษ จึงออกข้อบังคับไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับกรมสอบสวนคดีพิเศษ ว่าด้วยการจัดทำเอกสาร หลักฐาน และการแฝงตัว พ.ศ. ๒๕๕๓”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

๓.๑ ข้อบังคับกรมสอบสวนคดีพิเศษ ว่าด้วยการจัดทำเอกสาร หลักฐาน และการแฝงตัว พ.ศ. ๒๕๔๘

๓.๒ คำสั่งกรมสอบสวนคดีพิเศษ ที่ ๔๒๘/๒๕๕๑ เรื่อง มอบอำนาจหน้าที่ และแต่งตั้งนายทะเบียนการจัดทำเอกสาร หลักฐาน และการแฝงตัว ตั้ง ณ วันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๑

บรรดาข้อบังคับ ระเบียบ และคำสั่งอื่นใดที่ขัดแย้งกับข้อบังคับนี้ ให้ใช้ข้อบังคับนี้แทน

ข้อ ๔ ในข้อบังคับนี้

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ

“รองอธิบดี” หมายความว่า รองอธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ

“เอกสาร” หมายความว่า กระดาษหรือวัตถุอื่นใดซึ่งได้ทำให้ปรากฏความหมายด้วยตัวอักษร ตัวเลข ผัง หรือแผนแบบอย่างอื่นที่จัดทำขึ้นเพื่ออำพรางสถานภาพที่แท้จริง

หน้า ๓๓
 เล่ม ๑๒๗ ตอนพิเศษ ๑๐๑ ง ราชกิจจานุเบกษา ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๓

“หลักฐาน” หมายความว่า สิ่งใด ๆ ที่จัดให้มีขึ้น เพื่อรับรองหรือสนับสนุนการอ้างสถานภาพที่แท้จริง

“อ้างสถานภาพที่แท้จริง” หมายความว่า การดำเนินการเพื่อปกปิดความจริงเกี่ยวกับบุคคล เอกสาร หลักฐาน และการกระทำหรือเพื่อให้เห็นเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๕ อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษเป็นผู้รักษาการตามข้อบังคับนี้

หมวด ๑
 บททั่วไป

ข้อ ๖ การปฏิบัติตามข้อบังคับนี้เกี่ยวข้องกับโดยตรงกับความปลอดภัยในชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สิน ความเป็นอยู่ของครอบครัว รวมถึงความเป็นส่วนตัวของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน หรือบุคคลผู้แฝงตัว จึงให้การดำเนินการทุกขั้นตอนตามข้อบังคับนี้ เป็นเรื่องที่มีชั้นความลับ

ข้าราชการและลูกจ้างกรมสอบสวนคดีพิเศษผู้ใดเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสถานที่ บุคคล เอกสาร หรือหลักฐาน หรือวิธีการดำเนินการเกี่ยวกับมาตรการตามข้อบังคับนี้ อันอาจเกิดความเสียหายตามวรรคแรก ให้ถือเป็นความผิดทางวินัยและ/หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๗ การจัดทำเอกสารหรือหลักฐานใดขึ้น หรือการให้บุคคลใด ๆ เข้าไปแฝงตัวในองค์กร หรือกลุ่มคนใด จะกระทำได้ในกรณีจำเป็นและเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๕๓

หมวด ๒
 การจัดทำเอกสาร หลักฐาน

ข้อ ๘ การอนุมัติให้บุคคลจัดทำเอกสาร หลักฐานใดขึ้นเพื่ออ้างสถานภาพที่แท้จริง ให้เป็นอำนาจของอธิบดี หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากอธิบดี

ข้อ ๙ ให้ผู้ถือหรือครอบครองเอกสาร หลักฐาน เพื่ออ้างสถานภาพที่แท้จริง ใช้ประโยชน์เอกสาร หลักฐาน เพื่ออ้างสถานภาพที่แท้จริงเฉพาะในการปฏิบัติภารกิจ หรือหน้าที่ตามคำสั่งเท่านั้น

หน้า ๓๔

เล่ม ๑๒๗ ตอนพิเศษ ๑๐๑ ง   ราชกิจจานุเบกษา   ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๓

ข้อ ๑๐ การจัดทำเอกสารหลักฐานใด เพื่ออำพรางสถานภาพที่แท้จริง ให้ผู้ได้รับการอนุมัติ ตามข้อ ๘ รับผิดชอบดำเนินการเอง หรือร่วมกับ หรือมอบหมายให้สำนักเทคโนโลยีและศูนย์ข้อมูล การตรวจสอบพิจารณาดำเนินการ

หมวด ๓
การแต่งตั้ง

ข้อ ๑๑ การอนุมัติให้บุคคลใด เข้าไปแต่งตั้งในองค์กรหรือกลุ่มคนใด เพื่อประโยชน์ในการ ดำเนินการตามพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ ให้เป็นอำนาจของอธิบดี รองอธิบดี ผู้บัญชาการสำนัก หรือพนักงานสอบสวนคดีพิเศษเชี่ยวชาญ (ส) ที่ได้รับมอบหมายให้เป็นหัวหน้าคณะ พนักงานสอบสวนคดีพิเศษ หรือให้เป็นหัวหน้าคณะเจ้าหน้าที่สืบสวน

ข้อ ๑๒ บุคคลที่ได้รับอนุมัติต้องปฏิบัติตามภารกิจ หรือหน้าที่ตามคำสั่งที่ได้รับมอบหมาย และข้อบังคับนี้อย่างเคร่งครัด

ข้อ ๑๓ ให้หัวหน้าคณะพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ หรือหัวหน้าคณะเจ้าหน้าที่สืบสวน ที่ได้รับการอนุมัติแต่งตั้งตามข้อ ๑๑ รายงานข้อเท็จจริงเป็นบันทึกที่มีชั้นความลับแล้วแต่กรณี เสนอต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นในโอกาสแรก นับแต่เวลาที่ทราบว่าไม่สามารถปฏิบัติตามคำสั่ง หรือข้อบังคับนี้ได้

หมวด ๔
การควบคุมและการป้องกันการละเมิด

ข้อ ๑๔ ให้ผู้บัญชาการสำนักเทคโนโลยีและศูนย์ข้อมูลการตรวจสอบ กรมสอบสวนคดีพิเศษ เป็นนายทะเบียนที่ทำหน้าที่ในการควบคุมการเก็บทะเบียนข้อมูลเอกสาร หลักฐาน และการแต่งตั้ง เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบ และเมื่อหมดความจำเป็นแล้ว ให้เสนออธิบดีเพื่อขออนุมัติทำลาย

ให้นายทะเบียนมีอำนาจแต่งตั้งผู้ช่วยนายทะเบียนได้ตามความจำเป็น แล้วรายงานให้อธิบดี กรมสอบสวนคดีพิเศษทราบ

ข้อ ๑๕ ให้หัวหน้าคณะพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ หรือหัวหน้าคณะเจ้าหน้าที่สืบสวน ที่ได้รับการอนุมัติแต่งตั้งตามข้อ ๑๑ ต้องสำนักรายงานการอนุมัติจัดทำเอกสาร หลักฐาน และการแต่งตั้ง รวมทั้งสำเนาอนุมัติให้ยุติ/ยกเลิกภารกิจ หรือไม่ใช่เอกสารหลักฐานและการเข้าแต่งตั้ง เป็นบันทึกที่มี ชั้นความลับแล้วแต่กรณี ให้นายทะเบียนพิจารณาเสนออธิบดีโดยเร็ว

หน้า ๑๕

เล่ม ๑๒๗ ตอนพิเศษ ๑๐๑ ง   ราชกิจจานุเบกษา   ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๑

ข้อ ๑๖ ให้หัวหน้าคณะพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ หรือหัวหน้าคณะเจ้าหน้าที่สืบสวน ที่ได้รับการอนุมัติแต่งตั้งตามข้อ ๑๑ รายงานผลความถี่หน้าการดำเนินการตามที่ได้รับอนุมัติ เพื่อยืนยันเหตุผลความจำเป็นที่จะต้องใช้ออกสาร หลักฐาน และการแต่งตั้ง เพื่ออำพรางสถานภาพ ที่แท้จริงทุก ๖ เดือน นับตั้งแต่วันที่ได้รับการอนุมัติ และเมื่อเสร็จสิ้นภารกิจหรือหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายแล้ว การรายงานให้ทำบันทึกที่มีชั้นความลับแล้วแต่กรณี เสนออธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ ผ่านผู้อนุมัติตามข้อ ๑๑

ข้อ ๑๗ ให้ผู้ถือหรือครอบครองเอกสาร หลักฐาน เพื่ออำพรางสถานภาพที่แท้จริงส่งเอกสาร หลักฐาน เพื่ออำพรางสถานภาพที่แท้จริง คืนให้แก่ผู้อนุมัติภายในสี่สิบวัน นับตั้งแต่วันที่เสร็จสิ้น ภารกิจ หรือหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายแล้ว

ข้อ ๑๘ กรณีเอกสาร หลักฐานเพื่ออำพรางสถานภาพที่แท้จริงสูญหาย หรือไม่ได้ปฏิบัติตาม ข้อบังคับนี้ ให้ผู้ถือหรือครอบครองเอกสาร หลักฐาน เพื่ออำพรางสถานภาพที่แท้จริง รายงานสาเหตุ ข้อเท็จจริงต่อผู้อนุมัติตามข้อ ๘ ภายใน ๔๘ ชั่วโมง และค่อนายทะเบียนโดยเร็ว นับตั้งแต่วันที่ทำได้ ทำ เอกสาร หลักฐานเพื่ออำพรางสถานภาพที่แท้จริงสูญหาย หรือไม่ได้ปฏิบัติตามข้อบังคับนี้

ให้ผู้อนุมัติตามข้อ ๑๓ ทำการสืบสวนข้อเท็จจริงผู้ถือหรือครอบครองเอกสาร หลักฐาน เพื่ออำพรางสถานภาพที่แท้จริงตามวรรคแรก และรายงานผลการสืบสวนให้อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ พิจารณาผ่านนายทะเบียนโดยเร็ว

ข้อ ๑๙ การไม่ปฏิบัติตามข้อ ๑๓ ข้อ ๑๕ ข้อ ๑๖ และข้อ ๑๗ เป็นการละเมิดการรักษา ความปลอดภัยตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ และระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๔

หมวด ๕

ค่าใช้จ่าย

ข้อ ๒๐ ค่าใช้จ่ายและสิทธิประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามข้อบังคับนี้ ให้เป็นไปตาม มาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๕๗ และบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติ คู่คุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๕๖

เล่ม ๑๒๗ ตอนพิเศษ ๑๐๑ ง หน้า ๓๖
ราชกิจจานุเบกษา ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๓

หมวด ๖

ความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่

ข้อ ๒๑ ให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่ตามข้อบังคับนี้โดยสุจริต และถูกช่องทางแห่งหรือทางอาญาหรือทางปกครองได้รับความช่วยเหลือในการดำเนินคดีจากกรมสอบสวนคดีพิเศษ

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๒๒ บรรดาเอกสาร หลักฐาน หรือการแปลตัวที่ได้อนุมัติไปก่อนวันที่ใช้ข้อบังคับนี้และยังมีความจำเป็นต้องปฏิบัติต่อเนื่องอยู่ ยังคงใช้ได้ต่อไป และให้นำข้อบังคับนี้มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ประกาศ ณ วันที่ ๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

ธาริต เพ็งดิษฐ์

อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ

ภาคผนวก จ.

บันทึกคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่องเสร็จที่ 51/2548

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

บันทึก เรื่อง ปัญหาข้อกฎหมายตามร่างระเบียบคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย ว่าด้วยเบี้ยปรับ สำหรับโรงงานน้ำตาลทรายที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประกาศ ระเบียบ หรือพระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทราย พ.ศ. 2527 พ.ศ. .... คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่องเสร็จที่ 51/2548
 มาตรา 5 มาตรา 57 พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539
 มาตรา 17 (25) พระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาล พ.ศ. 2527

ประเด็นที่ 1 ร่างระเบียบดังกล่าวกำหนดให้คณะกรรมการบริหารเป็นผู้พิจารณาสั่งให้โรงงานชำระเบี้ยปรับให้แก่กองทุนอ้อยและน้ำตาลทราย คำสั่งดังกล่าวจึงมิใช่การกำหนดค่าปรับในทางอาญา แต่เป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายที่มีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคลที่จะต้องชำระเบี้ยปรับ จึงเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 หากโรงงานไม่ชำระเบี้ยปรับ ก็ต้องใช้มาตรการทางปกครองตามมาตรา 57 แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน เนื่องจากพระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาล พ.ศ. 2527 ไม่ได้กำหนดเรื่องการบังคับทางปกครองไว้โดยเฉพาะ ส่วนมาตรการตามที่กำหนดไว้ในข้อ 22 ของร่างระเบียบดังกล่าวที่กำหนดให้ระงับการจัดสรรปริมาณอ้อยให้แก่โรงงานนั้น ให้ระงับการอนุญาตให้ส่งออกน้ำตาลทรายจากโรงงานนั้น และให้ระงับการจัดจำหน่ายและการขนย้ายน้ำตาลภายในประเทศของโรงงานนั้น เห็นว่าเป็นเรื่องที่ไม่เกี่ยวกับเบี้ยปรับและเงินรางวัลตามมาตรา 17 (25) แห่งพระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาล พ.ศ. 2527 จึงไม่อาจนำมากำหนดเป็นมาตรการทางปกครองไว้ในร่างระเบียบดังกล่าวได้

ประเด็นที่ 2 โทษทางปกครองเป็นมาตรการบังคับทางกฎหมาย ให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ต่างๆ ที่กฎหมายกำหนดเพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปตามเจตนารมณ์ จึงมีวัตถุประสงค์แตกต่างจากวัตถุประสงค์ของโทษทางอาญา ดังนั้น ในกฎหมายหนึ่งๆ อาจกำหนดให้การกระทำอย่างหนึ่งมีทั้งโทษทางอาญาและโทษทางปกครองได้ แม้พระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาล พ.ศ. 2527 มาตรา 70 ถึงมาตรา 74 ได้กำหนดโทษทางอาญาโดยเฉพาะโทษปรับแก่โรงงานที่กระทำความผิดไว้แล้วก็ตาม อย่างไรก็ตาม มาตรา 17 (25) ได้บัญญัติให้มีโทษทางปกครองอันเนื่องจากการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามระเบียบหรือประกาศที่คณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย กำหนดด้วยวิธีการชำระเบี้ยปรับ ดังนั้น ระเบียบที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติดังกล่าวจึงสามารถกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับเบี้ยปรับสำหรับการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ตามระเบียบหรือประกาศได้ และนอกจากนี้ แม้ศาลจะมีคำพิพากษาว่าโรงงานไม่มีความผิดอาญา แต่ไม่ตัดอำนาจของคณะกรรมการบริหารที่จะสั่งให้โรงงานชำระเบี้ยปรับ

ความเห็นฉบับเต็ม

เรื่องเสร็จที่ 51/2548

บันทึกคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

เรื่อง ปัญหาข้อกฎหมายตามร่างระเบียบคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย ว่าด้วยเบี้ยปรับสำหรับโรงงานน้ำตาลทรายที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประกาศ ระเบียบ หรือพระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทราย พ.ศ. 2527 พ.ศ. ....

ในการตรวจพิจารณาร่างระเบียบคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย ว่าด้วยเบี้ยปรับสำหรับโรงงานน้ำตาลทรายที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประกาศ ระเบียบ หรือพระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทราย พ.ศ. 2527 พ.ศ. .... คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ 5) มีความเห็นว่า ร่างระเบียบฉบับดังกล่าวมีประเด็นปัญหาข้อกฎหมายบางประการเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง ดังต่อไปนี้

1. ในข้อ 7 ของร่างระเบียบฉบับนี้กำหนดให้คณะกรรมการบริหารเป็นผู้พิจารณาสั่งให้โรงงานที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประกาศ ระเบียบ หรือพระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทราย พ.ศ. 2527 ชำระเบี้ยปรับ ซึ่งมีปัญหาว่าการสั่งให้ชำระเบี้ยปรับของคณะกรรมการบริหารในกรณีดังกล่าวเป็นคำสั่งทางปกครองตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 หรือไม่
  2. หากการสั่งให้ชำระเบี้ยปรับของคณะกรรมการบริหารเป็นคำสั่งทางปกครองแล้ว กรณีที่โรงงานไม่ชำระเบี้ยปรับ การบังคับทางปกครองนอกจากจะดำเนินการตามมาตรา 57 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 แล้ว คณะกรรมการบริหารจะใช้มาตรการที่กำหนดไว้ตามข้อ 22 ของร่างระเบียบฉบับนี้ได้ด้วยหรือไม่ และข้อ 22 ดังกล่าวได้กำหนดมาตรการนอกเหนือจากที่มาตรา 17 (25) และ (30) และมาตรา 18 แห่งพระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทราย พ.ศ. 2527 บัญญัติไว้หรือไม่
  3. กรณีที่พระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทราย พ.ศ. 2527 มาตรา 70 ถึงมาตรา 74 ได้กำหนด โทษอาญาโดยเฉพาะโทษปรับแก่โรงงานที่ทำความผิดโดยไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติแล้ว ร่างระเบียบฉบับนี้จะสามารถกำหนดเบี้ยปรับซึ่งเป็นโทษปรับทางปกครองแก่โรงงานในความผิดเดียวกันนั้น ได้อีกหรือไม่
  4. กรณีที่ศาลมีคำพิพากษาว่าโรงงานไม่มีความผิดตามพระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทราย พ.ศ. 2527 คณะกรรมการบริหารจะสามารถกำหนดเบี้ยปรับแก่โรงงานสำหรับการกระทำอันเดียวกันนั้นตามที่กำหนดไว้ในร่างระเบียบได้อีกหรือไม่
- คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ 5) จึงขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกานำประเด็นปัญหาดังกล่าวข้างต้นเสนอต่อคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองเป็นผู้พิจารณาวินิจฉัยเพื่อที่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ 5) จะได้นำผลการพิจารณาดังกล่าวมาประกอบการพิจารณาร่างระเบียบฉบับนี้ต่อไป

คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พิจารณาปัญหาดังกล่าวแล้วมีความเห็นดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง เห็นว่า การที่คณะกรรมการบริหารสั่งการให้โรงงานชำระเบี้ยปรับแก้กองทุนอ้อยและน้ำตาลทราย มิใช่การกำหนดค่าปรับในทางอาญา แต่เป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายที่มีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคลที่จะต้องชำระเบี้ยปรับ จึงเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา 5¹ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539

ประเด็นที่สอง เห็นว่า เมื่อโรงงานไม่ชำระเบี้ยปรับ ก็ต้องใช้มาตรการบังคับทางปกครองเพื่อทำให้บรรล่วัตถุประสงค์ของคำสั่งให้ชำระเบี้ยปรับซึ่งเป็นการกำหนดให้ชำระเงินต่อไป ดังนั้นจึงต้องดำเนินการตามมาตรา 57² แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 เนื่องจากพระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทราย พ.ศ. 2537 ไม่ได้กำหนดเรื่องการบังคับทางปกครองไว้โดยเฉพาะสำหรับมาตรการตามข้อ 22³ ของร่างระเบียบฉบับดังกล่าวเป็นเรื่องที่ไม่เกี่ยวกับเบี้ยปรับและเงินรางวัลตามมาตรา 17 (25)⁴ จึงไม่อาจนำมากำหนดไว้ได้

ประเด็นที่สาม เห็นว่า โทษทางปกครองมีวัตถุประสงค์เป็นการกำหนดมาตรการบังคับทางกฎหมาย ให้มีการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ที่กฎหมายกำหนด เพื่อให้มาตรการทางกฎหมายเหล่านั้นบรรลุผล อันจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สมดังเจตนารมณ์แห่งกฎหมาย จึงแตกต่างจากวัตถุประสงค์ของโทษทางอาญา ดังนั้น ในกฎหมายจึงอาจกำหนดให้การกระทำอย่างหนึ่งมีทั้งโทษทางอาญาและโทษทางปกครองได้ ซึ่งในกรณีนี้พระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทราย พ.ศ. 2527 มาตรา 17 (25) ได้บัญญัติให้มีโทษทางปกครองสำหรับการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามระเบียบหรือประกาศที่คณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทรายกำหนดโดยการชำระเบี้ยปรับ ด้วยเหตุนี้ระเบียบที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติดังกล่าวจึงสามารถกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับเบี้ยปรับสำหรับการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ตามระเบียบหรือประกาศต่างๆ ตามที่คณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทรายกำหนดไว้ได้

ประเด็นที่สี่ เห็นว่า เมื่อได้วินิจฉัยแล้วว่า การลงโทษทางอาญาและโทษทางปกครองมีวัตถุประสงค์แตกต่างกัน ดังนั้น แม้ศาลจะมีคำพิพากษาว่าโรงงาน⁵ ไม่มีความผิดทางอาญา แต่ก็ไม่ตัดอำนาจที่คณะกรรมการบริหารจะสั่งให้โรงงานชำระเบี้ยปรับได้ หากปรากฏข้อเท็จจริงว่าโรงงานฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามระเบียบหรือประกาศที่กำหนดเบี้ยปรับในกรณีนี้ไว้

(ลงชื่อ) พรทิพย์ จาละ

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มกราคม 2548

¹ มาตรา 5 ในพระราชบัญญัตินี้

ฯลฯ

ฯลฯ

คำสั่งทางปกครอง หมายความว่า

(1) การใช้อำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ที่มีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคลในอันที่จะก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวน ระงับ หรือมีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคล ไม่ว่าจะเป็นการถาวรหรือชั่วคราว เช่น การสั่งการ การอนุญาต การอนุมัติ การวินิจฉัยอุทธรณ์ การรับรอง และการรับจดทะเบียน แต่ไม่หมายความรวมถึงการออกกฎ

(2) การอื่นที่กำหนดในกฎกระทรวง

ฯลฯ

ฯลฯ

² มาตรา 57 คำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ผู้ใดชำระเงิน ถ้าถึงกำหนดแล้วไม่มีการชำระโดยถูกต้องครบถ้วน ให้เจ้าหน้าที่มีหนังสือเตือนให้ผู้นั้นชำระภายในระยะเวลาที่กำหนดแต่ต้องไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน ถ้าไม่มีการปฏิบัติตามคำเตือน เจ้าหน้าที่อาจใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้นั้นและขายทอดตลาดเพื่อชำระเงินให้ครบถ้วน

วิธีการยึด การอายัด และการขายทอดตลาดทรัพย์สินให้ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งโดยอนุโลม ส่วนผู้มีอำนาจสั่งยึดหรืออายัดหรือขายทอดตลาดให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

³ ข้อ 22 โรงงานใดไม่ปฏิบัติตามหรือกระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนระเบียบนี้ หรือไม่ปฏิบัติตาม หรือกระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนระเบียบ ประกาศ ข้อบังคับตามกฎหมายว่าด้วยอ้อยและน้ำตาลทราย ให้คณะกรรมการบริหารมีอำนาจพิจารณาดำเนินการตามควรแก่กรณีดังนี้

(1) แจ้งให้คณะกรรมการอ้อยระงับการจัดสรรปริมาณอ้อยให้แก่โรงงานนั้น

(2) แจ้งให้คณะกรรมการน้ำตาลทรายระงับการอนุญาตให้ส่งออกน้ำตาลทรายของโรงงานนั้น

(3) แจ้งให้คณะกรรมการน้ำตาลทรายระงับการจัดจำหน่ายและการขนย้ายน้ำตาลทรายภายในประเทศของโรงงานนั้น

(4) ให้คณะกรรมการบริหารใช้มาตรการอื่นใดตามเห็นสมควรภายใต้ระเบียบข้อบังคับตามกฎหมายว่าด้วยอ้อยและน้ำตาลทรายในทำนองเดียวกันกับ (1)-(3)

ในระหว่างที่โรงงานอุตสาหกรรมคำสั่งคณะกรรมการบริหารต่อคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย คณะกรรมการบริหารจะดำเนินการตามวรรคหนึ่ง (1)-(3) มิได้ เว้นแต่จะมีความจำเป็นเร่งด่วนเพื่อป้องกันมิให้เกิดความเสียหายต่อระบบอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทราย

⁴ มาตรา 17 คณะกรรมการมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑๗๑

๑๗๑

(25) กำหนดระเบียบว่าด้วยเบี้ยปรับและเงินรางวัลสำหรับการนำจับผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามระเบียบหรือประกาศที่คณะกรรมการกำหนด

๑๗๑

๑๗๑

⁵ โรงงานตามพระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทราย พ.ศ. 2527 หมายความว่า โรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานซึ่งผลิตน้ำตาลทราย เว้นแต่เป็น โรงงานซึ่งผลิตน้ำตาลทรายประเภทหรือปริมาณที่ไม่เกินจำนวนที่กำหนดในกฎกระทรวง และให้หมายความรวมถึงผู้ซึ่งได้รับอนุญาตให้ตั้งและประกอบกิจการ โรงงานผลิตน้ำตาลทรายด้วย (มาตรา 4)